

Kurumsal Akreditasyon Raporu

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Değerlendirme Takımı

PROF. DR. YÜKSEL KAVAK (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. ASAF VAROL (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. MÜRÜVVET BAŞER (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. EMİNE PINAR TUNCEL (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. MUSA EKEN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. MUSTAFA AYDIN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ F. MELİS CİN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

KALİTE KOORDİNATÖRÜ MUHAMMET CEM SAKARYA (İDARİ DEĞERLENDİRİCİ)

SEVİNÇ TAŞOÇAK (ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ)

GİRİŞ

GİRİŞ

Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından, 2020 yılında Ülkemizde ilk kez uygulanması planlanan Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) kapsamında Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin akreditasyonu için YÖKAK'ın 11.09.2020 tarih ve E. 462 sayılı yazısıyla görevlendirilen Değerlendirme Takımımız çalışmalarını tamamlamıştır. Değerlendirme çalışmaları; Kurumsal Akreditasyon Ölçütleri ve Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kılavuzu (Sürüm 2.0) temel alınarak yürütülmüştür. Pandemi koşulları nedeniyle karma yöntem (yüzyüze ve çevrim içi ziyaretler) olarak planlanan çalışmalar, pandemi koşullarının yoğunlaşması nedeniyle tamamen çevrimiçi olarak yürütülmüştür. Bu bağlamda Üniversiteye üç sanal ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bunlar, 1) Uzaktan Ön Ziyaret (4 Kasım 2020), 2) Uzaktan Saha Ziyareti (19-20 Kasım 2020) ve 3) Uzaktan İkinci Saha Ziyaretidir (3-4 Mayıs 2021).

On Dokuz Mayıs Üniversitesi, gerek saha ziyaretleri gerekse kurumla ilgili çeşitli bilgi ve belgelerin derlenmesi, kişi ve gruplarla görüşmelerin organizasyonu sürecinde değerlendirme takımımıza her türlü desteği sağlamış ve süreci kolaylaştırmıştır. Tüm bu çalışmalar karşılıklı nezaket ve saygı çerçevesinde gerçekleşmiştir. Ekibimize göstermiş oldukları içten misafirperverlik ve destekleyici yaklaşımlarıyla başta Rektör Prof. Dr. Yavuz ÜNAL ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Fehmi YAZICI olmak üzere, Kalite Komisyonu üyelerine, Üniversitenin tüm yönetici, akademik ve idari personeli ile öğrencilerine ve dış paydaşlarına, teşekkürlerimizi sunarız.

Bu ilk Kurumsal Akreditasyon Programı (KAP) değerlendirme sonuçlarının, Üniversitenin gelişimine, yeni dönem stratejik plan ve kalite çalışmalarına katkı vermesini umuyor, tüm Üniversite yöneticilerine, akademik, idari personeline ve öğrencilerine çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

KAP Değerlendirme Takımı

KURUM HAKKINDA BİLGİLER

Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) 1 Nisan 1975 tarih ve 1873 Sayılı Kanun'la kurulmuştur. Üniversitenin kuruluş süreci, Samsun Tıp Fakültesi'nin 1973 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı olarak açılmasıyla başlamıştır. OMÜ, 2019 yıl sonu itibarıyla 3 Yerleşke ve 10 ilçede 8.805.205,08 m²'lik toplam arazi alanı ve 665.674 m²'lik kapalı alanı ile eğitim-öğretim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmektedir. OMÜ'nün ana yerleşkesi Samsun'dadır (Kurupelit Yerleşkesi). Diğer yerleşkeler: Güzel Sanatlar Yerleşkesi, Mustafa Kemal Güneşdoğdu Yerleşkesi, Bafra Yerleşkesi, Balıca Yerleşkesi. OMÜ, büyüme sürecinde Sinop, Amasya ve Ordu illerinde kurulan yeni üniversitelerin temelini oluşturmuştur.

Üniversite, 2019 yılı sonu itibarıyla, 19 fakülte, 6 Enstitü, 1 konservatuar, 1 yüksekokul, 12 meslek yüksekokulu, 26 araştırma ve uygulama merkeziyle faaliyetlerini sürdürmektedir. Toplam öğrenci sayısı 52 874'tür. Bunların, 5 405'i lisansüstü, 33 617'si lisans, 13 852'si ön lisans öğrencisidir. Uluslararası öğrenci sayısı 5 208'dir. Buna göre toplam öğrenci sayısının %10,2'si lisansüstü öğrenci, %9'8'i uluslararası öğrencidir.

Üniversitenin, 2019 yıl sonu itibarıyla, 1 097'si öğretim üyesi olmak üzere 2 463 öğretim elemanı, 3 889'u idari personel olmak üzere toplam 6 327 personeli bulunmaktadır.

Üniversitenin Misyonu: Araştıran, sorgulayan, çözümleyen, girişimci, etik değerlere önem veren ve sosyal sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek; nitelikli ve yenilikçi bilimsel araştırmalar yapmak ve paydaşlara kaliteli hizmet sunarak toplum refahını artırmaktır.

Üniversitenin Vizyonu:

Bilim ve teknolojide yeniliğin, eğitim ve öğretimde niteliğin, hizmette güvenin ve paydaş memnuniyetinin sağlandığı girişimci ve uluslararası bir üniversite olmaktır.

Üniversitenin stratejik planında yer alan amaç ve hedefleri şunlardır:

A1. Eğitim-Öğretim Alanını Güçlendirmek:

Hedef (H1.1): Eğitim-öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi

Hedef (H1.2): Eğitim-öğretim hizmetlerinde niteliği artırmak

A2. Araştırma Geliştirme Alanını Güçlendirmek ve Bilgi Transferini Hızlandırmak

Hedef (H2.1): Bilimsel araştırma projelerinin sayısını artırmak

Hedef (H2.2): OMÜ adresli makale, kitap, atıf, patent, faydalı model, ticari ürün sayısını artırmak

Hedef (H2.3): Bilimsel araştırma alt yapısını güçlendirmek

Hedef (H2.4): AR-GE faaliyetlerinden üretilen bilgiyi yaymak

A3. Toplum Hizmetinde Niteliği Artırmak

Hedef (H3.1): Paydaşlara ulusal ve uluslararası standartlarda ürün ve hizmet sunmak

Hedef (H3.2): Üniversitemiz ürün ve hizmetlerinin kalitelerini belgelemek ve paydaşların memnuniyet düzeyini artırmak

Hedef (H3.3): Toplumsal sorunlara odaklanmak ve çözüme katkı sağlamak

A4. Paydaş İşbirliğini Geliştirmek ve Niteliğini Artırmak

Hedef (H4.1): İç paydaşların etkileşimini artırmak

Hedef (H4.2): Dış paydaşlar ile etkileşimi artırmak

A5. Uluslararasılaşmayı Geliştirmek

Hedef (H5.1): Eğitim-öğretimde uluslararasılaşmayı artırmak

Hedef (H5.2): Araştırma faaliyetlerinde uluslararasılaşmayı artırmak

Üniversite organizasyonel yapısının başlıca organ ve birimleri şunlardır: OMÜ üst yönetimi rektör, rektör yardımcıları ile yönetim kurulu ve senatodan oluşmaktadır. Üniversitenin akademik birimleri; fakülte, enstitü, yüksek okul, konservatuar, meslek yüksek okulları ve araştırma ve uygulama merkezlerinden oluşmaktadır. Rektörlüğe doğrudan bağlı olarak faaliyet gösteren koordinatörlük, birim, bölüm, döner sermaye işletme müdürlüğü, kurul ve komisyonlar da akademik ve idari faaliyetlere destek sağlamaktadır. idari birimler genel sekreterlik çatısı altında yapılandırılmış olup daire başkanlıklarından oluşmaktadır.

A. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. Misyon ve Stratejik Amaçlar

A. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

A.1 Misyon ve Stratejik Amaçlar

A.1.1. Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler

OMÜ'nün, stratejik yönetimin bileşenleri olan stratejik planlama, idare faaliyet raporları, performans programı ve kurum iç değerlendirme raporları hazırlama konusunda 10 yılı aşkın bir deneyimi, geleneği ve kültürü vardır. Kurum, 2009 yılında Stratejik Planlama çalışmalarına başlamış, 2017

yılında da YÖKAK Kurumsal Değerlendirme Programına dahil olmuştur. Kurum halen 2019-2023 Stratejik Plan döneminde. Stratejik planla ilgili bazı revizyon çalışmaları gündemdedir. Üniversitenin stratejik planında **misyon ve vizyon** ifadeleri tanımlanmış ve kurum çalışanlarınca büyük ölçüde bilinmektedir. Misyon ve vizyon ifadeleri, kurumun profilini / kimliğini yansıtır ve hedeflere yönelmesine yardımcı olur.

Stratejik Planda, amaçlar, hedefler, alt hedefler, eylemler ve bunların zamanlaması, önceliklendirilmesi, sorumluları ve mali kaynakları bulunmaktadır. Stratejik Plan geniş ölçüde stratejik iç ve dış paydaş katılımına dayalı olarak hazırlanmıştır. Stratejik Plan'ın izleme ve değerlendirmesi, performans programı, idare faaliyet raporu, kurumsal mali durum ve beklentiler raporu ve yıllık eylem planı ile yapılmakta, ilgili kurullarda tartışılmakta ve gerekli önlemler alınmaktadır. İzleme ve değerlendirme süreci, OMÜ'ye özgü yenilikçi bir uygulama olan Yıllık Eylem Planı yoluyla ve KALEM yazılımıyla sağlanmaktadır. Bu bağlamda, birimlerde yapılan her türlü düzeltici ve iyileştirici faaliyet, ilgili eylem-uygulama adımı, süreç faaliyetleri ve ilgili paydaş geri bildirimleri ile ilişkilendirilmektedir. Böylece stratejik yönetim-süreç yönetimi-geri bildirimler arasında bağlantı kurularak kalite süreçleri bütüncül bir şekilde yönetilmektedir.

A.1.2. Kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikaları

Kurumun kalite güvencesi (KG) politika metni vardır, yalın, somut, gerçekçi, sürdürülebilirdir ve kalite sistemini ana hatları ile tarif etmektedir. KG yönetim şekli, örgütlenme, temel mekanizmalar, merkezi kurgu ve birimlere yaygınlığı açıklanmıştır. Kurumun ayrıca, uzaktan eğitim-öğretimi de kapsayacak biçimde eğitim-öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikaları vardır ve KG politikası için sayılan özellikleri taşır. Bu politika ifadelerinin somut sonuçları, uygulamalara yansıyan etkileri vardır, örnekleri sunulabilir. Bununla birlikte, kalite politikalarının da gözden geçirilmesine ilişkin revizyona gidilmesi konusu gündemdedir.

Üniversitenin politikaları eylem planına ve bunların uygulama adımlarına yansıtılmakta, bu durum ilgili kurumsal değişkenler ve performans göstergeleriyle izlenmektedir. PUKÖ takviminde politikaların gözden geçirileceği süre belli olup, politika belgeleri kısa ve uzun vadede izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, KG politikalarının içselleştirilmesi ve çevrimlerin tamamlanması konularında kısıtlı kanıtlar bulunmaktadır.

A.1.3. Kurumsal performans yönetimi

OMÜ'nün tüm temel etkinlikleri kapsayan **performans göstergeleri** (Anahtar Göstergeler), yazılı olarak tanımlanmıştır. OMÜ birey, birim ve kurum düzeyinde belirlemiş olduğu performans göstergelerine ilişkin verileri KALEM yazılımı aracılığıyla toplamakta, anlık raporlama yapabilmekte ve her yıl düzenli olarak yapılan Yönetim Gözden Geçirme (YGG) toplantılarında değerlendirmektedir. Değerlendirme sonuçları paydaşlarla birlikte analiz edilerek performans yönetimine ilişkin önlemler alınmaktadır. Ayrıca performans program raporu her yıl hazırlanıp idari faaliyet raporunda yer alması sağlanarak paydaşlara ulaştırılmaktadır. OMÜ bütün birimlerinde gerçekleştirdiği Düzeltici İyileştirici Faaliyet (DİF)'lerini KALEM yazılımı üzerinden izlemekte, anlık ve yıllık raporlamaktadır. Üst yöneticiler (rektör, rektör yardımcıları, genel sekreter), akademik ve idari birim yöneticileri (dekanlar, müdürler, bölüm başkanları), süreç sorumluları, süreç elçileri birim performanslarını sistematik olarak KALEM ile izlemektedir. Ayrıca, performans göstergelerindeki eğilimler YGG veya Senato tarafından izlenmekte ve gerekli düzeltici önlemler alınmaktadır.

Kurumun misyon, vizyon, stratejik amaçlar ve hedefler, politikalar ve kurumsal performans yönetimi uygulamaları, izleme ve değerlendirme yapı ve süreçleri OMÜ'nün genel olarak güçlü yanı olarak vurgulanabilir.

Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler

Olgunluk Düzeyi: Stratejik plan kapsamında stratejik amaçlar ve hedefler doğrultusundaki tüm birimleri ve alanları kapsayan uygulamalar sistematik olarak ve kurumun iç kalite güvencesi sistemi ile uyumlu olarak izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikaları

Olgunluk Düzeyi: Tüm alanlardaki kurumsal politikaların birbirleri ile olan ilişkileri kurulmuş ve politikalarındaki bu bütüncül yapı iç kalite güvence sistemini yönlendirmektedir; sonuçlar izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Kurumsal performans yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Tüm alanlarla/süreçlerle ilişkili tüm performans göstergeleri sistematik ve kurumun iç kalite güvencesi sistemi ile uyumlu olarak izlenmekte ve elde edilen sonuçlar paydaşlarla birlikte değerlendirilerek karar almalarında kullanılmakta ve performans yönetimine ilişkin önlemler alınmaktadır.

2. İç Kalite Güvencesi

A.2 İç Kalite Güvencesi

A.2.1. Kalite Komisyonu

Kurumun Kalite Komisyonunun süreç ve uygulamaları “*OMÜ Kalite Güvence Yönergesi*” ve diğer ilgili dokümanlarda tanımlanmıştır. Komisyon aktif olarak çalışmış aldığı kararları web sayfası üzerinden erişime açık hale getirmiştir. Kalite Komisyonu iç KG sisteminin oluşması ve gelişmesinde etkin rol almış, kalite alanıyla ilgili yazılım geliştirme, iç kalite güvence sistemlerinin yapılandırılması, program akreditasyonu, stratejik plan ve KG sistemi uyumu gibi süreçlerde yoğun çaba harcamıştır. Kalite Komisyonu tarafından gerçekleşen etkinliklerin sonuçlarının değerlendirildiği ortamlar mevcuttur. Kalite Komisyonun çalışmalarına katkı sağlayan Kalite Koordinatörlüğü ve birim düzeyinde bulunan Kalite Elçilerinin varlığı kalite kültürünün geliştirilmesi, uygulamaların yerleştirilmesi açısından son derece önemlidir. Kalite El Kitabı, süreç akışları, tanımlayıcı prosedürler gibi, politika ayrıntılarının dokümante edildiği, kolayca erişilebilen ve sürekli güncellenen kaynaklar bulunmaktadır.

Son yıllarda Kalite Komisyonun aktif çalışması, bir dizi yapısal uygulamanın hayata geçirilmesi (KALEM, İSO 9001 belgelendirmesi vb.) olumlu sonuçlar vermiştir. Ancak kurum genelinde kalite kültürünün ve uygulamalarının yaygınlaştırılması, birim düzeyinde kalite organizasyonun belirginleşmesi (roller, sorumluluklar, uygulamalar) çalışanların farkındalıklarının artırılmasına ihtiyaç duyulduğu gözlenmiştir. 2017 yılından itibaren hız kazanan KG süreçlerinin olgunlaşma sürecinin devam ettiği görülmüştür.

A.2.2. İç kalite güvencesi mekanizmaları (PUKÖ çevrimleri, takvim, birimlerin yapısı)

İç KG sistemi uygulamalarında KALEM’in önemli ve aktif çalışan bir araç olduğu görülmüştür. KALEM’in Stratejik Yönetim, İç KG sistemleri ve Yönetim Bilgi Sistemi bileşenlerini içinde barındırması ve bütünsel bir yapı sunması güçlü yön olarak değerlendirilmiştir.

Yine İç KG açısından, Stratejik Plan, Eylem Planları, ISO 9001, ISO 10002, program akreditasyonları, dış değerlendirme süreçleri gibi uygulamaya alınan programların, kurumun PUKÖ çevrimleri açısından güçlü bir çerçeve sunduğu değerlendirilmiştir.

Eğitim-öğretimin planlanması, verilmesi, izleme, değerlendirme ve önlem alma adımlarına ilişkin

uygulamaların yıllık çevrimler gözetilerek tanımlandığı görülmüştür.

Ancak eğitim-öğretimle ilgili yıllık çevrimlerin (PUKÖ döngülerinin) birimlerin önemli bir bölümünde aynı etkinlikte yürütüldüğüne dair kısıtlı kanıta rastlanmıştır. Yukarıda bahsedilen iç KG uygulamalarının tüm katmanlarda (birim, program, çalışan vb.) etkin uygulandığı ile ilgili kısıtlı kanıta rastlanılmıştır. Uygulamalarda kurumsal yayılıma ihtiyaç duyulduğu gözlenmiştir.

A.2.3. Liderlik ve kalite güvencesi kültürü

OMÜ Rektörünün Kalite Güvence Süreçlerine yönelik ilgisi ve liderliği güçlü bir yön ve OMÜ için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. İç iletişimin güçlenmesi için kanalların çeşitlendirildiği görülmüştür. Üst yönetimin İç KG sistemi ve kurumsallaşmaya olan bakış açıları güçlü bir yön olarak ortaya çıkmaktadır.

Kurum genelinde her düzeye yönelik liderlik davranışlarının, iç KG sistemlerini destekleyecek, etkililiği yüksek bir formda geliştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmiştir. Revizyon ihtiyaçları ile Kurumsal kazanımların korunması, kurumsal sürekliliğin sağlanması arasında denge kurmanın faydalı olacağı gözlenmiştir.

Kurumda liderlik davranış değerlendirme anketlerinin yapıldığı görülmüştür ancak sonuçlarının iyileştirme kararlarına yansıtılması ile ilgili kısıtlı kanıta rastlanılmıştır.

Kalite Komisyonu

Olgunluk Düzeyi: Kalite komisyonu ve komisyona destek olmak amacıyla oluşturulan kalite odaklı organizasyonel yapılar; yetki, görev ve sorumlulukları doğrultusunda sistematik ve kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında çalışmalarını yürütmekte; yürütülen uygulamalardan elde edilen bulgular izlenmekte ve izlem sonuçları değerlendirilerek iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

İç kalite güvencesi mekanizmaları (PUKÖ çevrimleri, takvim, birimlerin yapısı)

Olgunluk Düzeyi: Kurumun tüm alanları ve süreçleri kapsayacak şekilde iç kalite güvencesi mekanizmaları (süreçler, PUKÖ çevrimleri, görevler, yetki ve sorumluluklar, kalite araçları) bulunmakta olup; bu iç kalite güvencesi mekanizmalarından bazı uygulama sonuçları elde edilmiştir. Ancak bu mekanizmalar kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında yürütülmemektedir ve uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

Liderlik ve kalite güvencesi kültürü

Olgunluk Düzeyi: Kurumda kalite güvencesi kültürünü destekleyen, tüm birimleri ve süreçleri kapsayan kurumsal kültür ve liderlik anlayışı bulunmakta olup; bu kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerden bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak tüm bu uygulamalar kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında yürütülmemekte ve bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

3. Paydaş Katılımı

A.3 Paydaş Katılımı

A.3.1. İç ve dış paydaşların kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim ve uluslararasılaşma süreçlerine katılımı

YÖKAK ölçütlerinden birisi olan “*paydaş katılımı*” konusudur ve bu ölçüt çerçevesinde Üniversite, iç ve dış paydaşların kalite güvencesi sistemine katılımını ve katkı vermesini sağlamalıdır. OMÜ Stratejik Planında yer alan temel değerlerden birisi de katılımcılıktır. Bu değer çerçevesinde OMÜ; öğretim, araştırma ve toplumsal katkıya yönelik hizmetlerin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde, paydaşları ve onların önerilerini dâhil etmeyi önemseydiğini ilan etmiştir. Bu bağlamda Stratejik Planda iç ve dış paydaş analizi yapılmış ve bir amaç (A4: Paydaş işbirliğini geliştirmek ve niteliğini artırmak) kapsamında iki hedefe yer verilmiştir. Bunlar; H4.1. İç paydaşların etkileşimini artırmak ve H4.2. Dış paydaşlar ile etkileşimi artırmak. Bu çerçevede OMÜ; paydaş katılımını ve etkili bir yönetimi sağlama konusunda şu stratejileri öngörmüştür: Olumlu bir kurum kültürü oluşturma, iç paydaş etkileşimini artıracak iletişim kanallarını (şikâyet kutuları, talepler, bireysel görüşmeler, açık kapı uygulaması, anketler, sosyal ağlar vb.) daha etkin kullanma, dış paydaşları üniversitenin stratejik yönelimi hakkında bilgilendirmek ve işyeri eğitimi ve staj yapılan firma / kurum sayısının artırma, üniversite-özel sektör işbirliği ile üretilmiş patent/ticari ürün sayısını artırma, özel sektör/kamu işbirliği ile yapılan ar-ge çalışması sayısını artırma. Bu konudaki plan hedefleri ve yıllık gerçekleştirmeler düzenli olarak izlenmektedir.

Yukarıdaki politika ve planlamaların uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerine bakıldığında şu örnekler / kanıtlar sunulabilir: Kurum, her şeyden önce, iç ve dış çevresel faktörleri “*KEK İç ve Dış Hususlar Tablosu*”nda analiz ederek üniversiteye olması muhtemel etkilerini, fırsatları ve tehditleri analiz etmiş ve bunları izlemektedir. İç ve dış paydaşların karar alma, yönetim ve iyileştirilme süreçlerine katılım mekanizmaları (Yönergeler, bilgi toplama formları vb) planlanmış ve önemli ölçüde uygulama ve değerlendirme süreçlerine geçilmiştir. Bunlara örnek olarak; OMÜ Danışma Kurulu Yönergesi, OMÜ Danışma Kurulu Üyeleri, OMU Öğrenci Senatosu Yönergesi, Paydaş Geri Bildirim Yönetimi Prosedürü, Paydaş Bilgilendirme Metni, KALEM Paydaş İletişim Sorumlusu Görevlendirme Ekran Görseli, KALEM Geri Bildirimleri İzleme Sayfası Görseli, öğrenci ders değerlendirme anketleri, şikâyet ve öneri sistemleri, Mezunlar Derneği, OMÜ Yıllık Eylem Planı gösterilebilir. Özel sektörle işbirliklerini geliştirme, iç paydaşlarla ilgili olarak geri bildirim ve şikâyet mekanizmaları vardır. Yönetim, paydaşlardan gelen talep ve şikâyetlere duyarlıdır. Öğrenciler için stajlar ve mentörlük desteğine ilişkin örnekler vardır. Danışma Kurulu’nun aktif olarak çalıştığı, sık sık toplantılar yapıldığı ve üniversiteye ilginin ve ortaklıkların yoğun olduğu değerlendirilmiştir. Belediye, Ticaret ve Sanayi Odası, İŞKUR, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğü ve bazı STK’lar (Uluslararası Öğrenci Derneği, MEDİKUM vb) buna örnek olarak gösterilebilir. Yine, üniversite-endüstri işbirlikleri bağlamında; tarımsal kalkınma projeleri, sağlık turizmi, kenevir araştırmaları, Yeşilyurt MYO ile ortak medikal projeler kanıt olarak gösterilebilir. Ayrıca TTO, Teknopark ve firmalar ile ortaklıklar vardır.

Gerçekleşen katılımın etkinliği, kurumsallığı, sürekliliği stratejik planlama kapsamında yönetim tarafından irdelenmektedir. İç kalite güvencesi sisteminde özellikle öğrenci ve dış paydaş katılımı ve etkinliği mevcuttur. Büyük ölçüde KALEM yazılım sistemi züerinden elde edilen veri ve raporlar her düzeyde yönetim tarafından değerlendirilmektedir.

Her ne kadar yapılan düzenlemeler tüm birim ve dış paydaşlara yagınlaşmasına yönelik sınırlılıklar var ise de paydaşların kararlara katılım ve yönetim süreçleriyle ilgili politika ve uygulamalar ile izleme ve değerlendirme çalışmaları genel olarak OMÜ’nün güçlü yanları arasında vurgulanabilir.

İç ve dış paydaşların kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, yönetim ve uluslararasılaşma süreçlerine katılımı

Olgunluk Düzeyi: Kurumda yürütülen tüm süreçlerle ilişkili olarak belirlenmiş olan paydaşların süreçlere ve karar alma mekanizmalarına katılımı sağlanmıştır ve bu etkileşimden bazı uygulama

sonuçları elde edilmiştir. Ancak tüm bu uygulamalar kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında yürütülmemektedir ve bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

4. Uluslararasılaşma

A.4 Uluslararasılaşma

A.4.1. Uluslararasılaşma politikası

OMÜ 2017 yılında “*Uluslararasılaşma Politikasını*” belirlemiş ve senato kararıyla yayınlamıştır. Uluslararasılaşma politikası OMÜ’nün stratejik planı ve ulusal politika üst belgeleriyle uyumlu bir şekilde hazırlanmıştır. Ulusal ve Uluslararası hareketliliği destekleyen programların (Erasmus+, Mevlana, Freemover, Farabi) yürütüldüğü görülmüştür. 300’e yakın kuruluşla yapılan işbirliği anlaşmaları ve bunların sonucunda gelen öğrenci ve çalışan hareketliliği dikkati çekmektedir.

OMÜ’nün uluslararasılaşma alanında öne çıkan yanı ise yabancı uyruklu öğrenci sayısıdır. 5000’in üzerinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısı ile ülkemizin önde gelen eğitim ihraç eden üniversiteleri arasında yer almış olması son derece önemli bir başarı olarak gözlemlenmiştir.

OMÜ’nün Erasmus+ Programı çerçevesinde Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Programı başvurusu kabul edilmiştir. 5 Farklı ülkeden üniversitelerin oluşturduğu konsorsiyum tarafından yürütülecek projede OMÜ, Türkiye’den Koordinatör kuruluş olarak kabul almış ilk kurum olmuştur.

Yabancı uyruklu öğrencilere erişim ve üniversiteye çekilmeleri ile ilgili etkililiği yüksek faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ancak OMÜ’nün web sitesi, özellikle akademik birim sayfalarının bu strateji ve politika doğrultusunda güçlendirilmeye ihtiyaç duyduğu gözlenmiştir (yabancı dille verilen içeriğin genişletilmesi, menülerin İngilizce sayfalarda çalışır durumda bulunması vb.). Yine uluslararasılaşma politikasına TÖMER’in sağladığı önemli katkı dikkat çekmiş, özellikle Türkçe öğretimiyle ilgili faaliyetlerin etkililiği önemli bulunmuştur. Uzaktan Eğitim Merkezinin (UZEM), mesleki eğitim ve öğretim sertifika programlarının “*Europass Sertifika Ekleri*” alması için yaptığı başvurusunun, Europass tarafından kabul edilmesi, 27 sertifika programıyla bu alanda yetkilendirilen 4’üncü üniversite ve 6’ncı kurum olması dikkate değer bulunmuştur.

OMÜ’nün eğitim-öğretim ve araştırma alanlarındaki uluslararasılaşma faaliyetlerinin yönetilmesi, desteklenmesi ve geliştirilmesiyle çok kültürlü ve uluslararası bir kampüs oluşturulmasına yönelik yürüttüğü faaliyetler ve benimsediği stratejiler dikkate alındığında ; maaşlı çalışan uluslararası akademik personel, misafir uluslararası araştırmacılar gibi uluslararasılaşmayı destekleyen akademik hareketlilikte kısıtlı örneklerle karşılaşmıştır.

Müfredatın uluslararası örneklerle kıyaslanması, ortak diploma programları gibi konularda yine kısıtlı örneklerle karşılaşılan alanlar olmuştur.

A.4.2. Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı kurumsallaşmıştır. Bu kapsamda süreci; Uluslararası İlişkiler Birimi ve onun bünyesinde yer alan Erasmus+, Mevlana, Uluslararası İşbirlikleri, Uluslararası Öğrenci ve OMÜ-YÖS Ofisleri yönetmektedir. Koordinatörlük ve ofisler, tüm akademik birimlerde görevlendirilmiş birim koordinatörleri aracılığıyla Üniversite birimleri ile işbirliği ve eşgüdüm içinde çalışmaktadır. Ofislerin görevleri Uluslararası İlişkiler Birimi Yönergesi ile düzenlenmiştir. Bu yapı ve işleyiş, kurumun uluslararasılaşma politikası ile uyumludur, hiyerarşik bağlantıları iyi tanımlı ve etkindir.

Uluslararasılaşma stratejisi, politika ve uygulamalarına yönelik izlemeler KALEM üzerinden yapılmaktadır.

A.4.3. Uluslararasılaşma kaynakları

Uluslararasılaşmaya ayrılan kaynaklar (mali, fiziksel, insan gücü) belirlenmiş, paylaşılmıştır. Faaliyet sonuçları düzenli olarak izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilmektedir. OMÜ'nün uluslararasılaşma ile ilgili organizasyonu bu alana yönelik kullandığı kaynaklar izlenmektedir.

A.4.4. Uluslararasılaşma performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Kurumun, uluslararasılaşma faaliyetleri başta Uluslararası İlişkiler Birimi olmak üzere akademik birimler (Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Enstitüler ve araştırma-uygulama merkezleri) ile iç kalite güvencesi sistemi ile uyumlu olarak izlenmektedir. Sürecin iyileştirilmesi ise YGG faaliyetleri ve OMÜ Eylem Planı ile sağlanmaktadır.

Uluslararasılaşma performansı stratejiler ve yıllık planlar temelinde KALEM de izlenmektedir. Özellikle yabancı uyruklu öğrenci sayısında son 4 yılda gerçekleşen artış son derece dikkat çekicidir.

Uluslararasılaşma performansının "Araştırma Odaklı Üniversite" olma vizyonu doğrultusunda özellikle araştırma girdi (yabancı uyruklu araştırmacı, uluslararası araştırma fonlarına ve araştırma networklerine erişim vb.) ve çıktılarına (uluslararası proje sonuçları, yayın, patent vb.) yönelik olarak izlenmesinin de faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

Uluslararasılaşma politikası

Olgunluk Düzeyi: Kurumun uluslararasılaşma politikası doğrultusunda yapılan uygulamalar sistematik ve kurumun iç kalite güvencesi sistemi ile uyumlu olarak izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ile ilişkili sonuçlar ve paydaş görüşleri sistematik olarak izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Uluslararasılaşma kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda fiziki, teknik ve mali kaynaklar, uluslararasılaşma faaliyetlerini destekleyecek ve tüm birimleri kapsayacak şekilde yönetilmektedir. Tüm bu uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda kaynaklar çeşitlendirilmektedir.

Uluslararasılaşma performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uluslararasılaşma hedefleri doğrultusunda çalışma yapan birimlerin uluslararasılaşma performansı izlenerek değerlendirilmekte ve karar alma süreçlerinde kullanılmaktadır. Buna ilişkin uygulamalar düzenli olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

B. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1. Programların Tasarımı ve Onayı

B. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

B.1 Programların Tasarımı ve Onayı

B.1.1. Programların tasarımı ve onayı

OMÜ zengin çeşitliliğe sahip köklü bir kurumdur. Kurumda örgün ve/veya uzaktan eğitim-öğretim uygulanmaktadır. Üniversitede eğitim-öğretim, Tıp ve Diş Hekimliği fakültelerinde sınıf geçme esasına göre; diğer fakülte, meslek yüksekokulu ve enstitülerde ise yarıyıl esasına göre yürütülmektedir.

Kurum 2019-2023 Stratejik planında *Eğitim-Öğretim Alanını Güçlendirmek* amacı doğrultusunda *Eğitim – Öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi* ve *Eğitim - Öğretim hizmetlerinde niteliği artırma* hedeflerini belirlemiştir. Bu stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda açılan/açılacak fakülte ve programlar için iç ve dış paydaşların katılımıyla karar alınmaktadır.

Kurum programların tasarımı, yapılandırılması ve güncellenmesini birimlerde bulunan Eğitim-Öğretim Kurul ve Komisyonları marifetiyle güvence altına almaktadır. Bu komisyonlara örnek olarak Tıp Fakültesinde *Tıp Eğitimi Kurulu* ve *Program Kurulu*, Veteriner Fakültesinde *Bologna ve Eğitim Komisyonu*, Turizm Fakültesinde *Program Kurulu*, Diş Hekimliği Fakültesinde *Program Komisyonu*, *Müfredat Komisyonu* ve Ziraat Fakültesinde de *Eğitim-Öğretim Komisyonu* gösterilebilir.

Programların tasarımında paydaş (işveren, meslek kuruluşu, mezun vb.) görüşlerine (anketler, toplantılar, çalıştaylar ve yüz yüze görüşmeler gibi) duyarlılık olmasına karşın sistemli ve periyodik bir bilgi toplama sisteminin olmaması ve geri bildirimlerin program tasarımına yeterince yansıtılmaması iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

B.1.2. Program amaçları, çıktıları ve programın TYYÇ uyumu

OMÜ'deki program tasarımlarında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi (TYYÇ) esas alınmış, programların amaçları ve programların öğrenme çıktıları (kazanımları) oluşturulmuştur. Program yeterlilikleri belirlenirken kurumun misyon-vizyonu göz önünde bulundurulmuştur. TYYÇ ile program çıktılarının eşleştirilmesi çoğu lisans ve önlisans programlarında yapılmıştır. Buna karşın Fizik bölümü gibi bazı programlarda hiç eşleştirme yapılmamış, bazılarında tüm alanlar doğru olmayan bir şekilde eşleştirilmiş (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Coğrafya gibi), bazı programlarda (İşletme, Uluslararası Ticaret ve Lojistik ile çoğu önlisans programı gibi) ise eşleşmeyen alanların olduğu görülmektedir. Fizyoloji, Klinik Toksikoloji, Ortodonti, Pedodonti, Restoratif Diş Tedavisi, Müzikte Yorumculuk ve Akıllı Sistemler Mühendisliği gibi bazı doktora programları ile Histoloji Embriyoloji, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Avrupa Akdeniz Kültürler ve Turizm gibi bazı yüksek lisans programlarında TYYÇ ile program çıktılarının hiç eşleştirilmemesi geliştirilmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte programlara ait ders bilgi paketlerinin bulunması ve internet ortamında kamuoyuyla paylaşılması memnuniyet vericidir.

Kurumun 2019 yılı eylem planında Programların güncellenmesi ve Programları akreditasyona hazır hale getirmek için OMÜ'ye özgü iç değerlendirme sisteminin kurulması isimli eylemler planlanmış ve uygulanmıştır. Program çıktılarına ulaşmayı garanti altına almak üzere OMÜ'ye özgü bir model geliştirilmiş ancak henüz uygulamaya geçilmemiştir.

B.1.3. Ders kazanımlarının program çıktıları ile eşleştirilmesi

Kurumda Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi hariç çoğu programda yürütülen derslere ilişkin öğrenme kazanımları tanımlanmış ve dersler program yeterlilikleri/çıktıları ile ilişkilendirilmiştir. Bununla birlikte bu uygulamaların sonuçlarının izlenmediği ve uzaktan eğitime dönük tanımlı süreçlerin de olmadığı anlaşılmaktadır.

B.1.4. Programın yapısı ve ders dağılım dengesi (Zorunlu-seçmeli ders dağılım dengesi; alan ve meslek bilgisi ile genel kültür dersleri dengesi, kültürel derinlik kazanma, farklı disiplinleri tanıma imkânları)

Programların yapısında zorunlu-seçmeli ders dengesi, alan ve meslek dışı ders dengesi gözetilmekte ve kültürel derinlik ile farklı disiplinleri tanıma olanakları sağlanmaktadır. OMÜ'nün programlarında seçmeli dersler ile alan dışı derslere yer verilmesi öğrencilerde farklı bakış açısı geliştirme ve gelişimlerine katkı sağlaması bakımından önemlidir. Öğrenciler üniversitenin bütün programlarında yer alan derslerden istediklerini alan dışı serbest seçmeli ders olarak alabilmektedirler. Ders sayısı ve haftalık ders saati öğrencinin akademik olmayan etkinliklere zaman ayırabileceği şekilde düzenlenmiştir.

Kurumda öğretim planlarında seçmeli ders oranları, mezuniyet için alınması gerekli toplam kredinin %20'si olacak şekilde planlanmıştır. Bu koşulun kurumda genel olarak sağlandığı görülmüştür. Ancak Tıp, Diş Hekimliği Fakültesi ve Vezirköprü MYO-Mobilya Dekorasyon programı gibi bazı programlarda seçmeli derslerin hiç yer almaması iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Öğrencilerin mesleki uygulama ve stajları *Staj Yönergesi* ve *Uygulamalı Dersler Yönergesi* ile yürütülmektedir. Mühendislik Fakültesi ve İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde 7+1, Meslek Yüksekokullarında ise 3+1 sisteminin uygulanması; ders planlarında sektör/paydaş işbirliğinin dikkate alındığını göstermektedir.

Eğitim öğretim programlarında yer alan derslerin gözden geçirilerek güncellenmesi öğrenci bilgi sistemi ile kontrol edilerek süreç takip edilmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

B.1.5. Öğrenci iş yüküne dayalı tasarım

OMÜ'de derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) kullanılmakta olup, ders bilgi paketlerinde AKTS bilgisi yer almaktadır. Öğrenci iş yükü kredileri ders sorumlusu öğretim üyeleri tarafından hesaplanmaktadır. Saha ziyareti sırasında yapılan görüşmelerde derslerin AKTS hesabının her birimde farklı şekilde yapıldığı kanaati oluşmuştur. Kurum genelinde ortak bir standardın olmaması, sistematik olarak iç ve dış paydaş görüşleri alınarak gerçekçi öğrenci iş yükünün belirlenmemesi iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte yurt içi veya yurt dışında gerçekleşen uygulama ve stajların birimlerde Yönergeye göre yürütülmesi ve genel olarak iş yüküne dâhil edilmesi kurumun güçlü yanlarından biridir. Ancak öğrenci iş yükü ve bununla ilgili uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

B.1.6. Ölçme ve değerlendirme

Kurumda öğrenme kazanımı, öğretim programı, eğitimin verilme biçimi (örgün, uzaktan, karma, açıktan), öğretim yöntemi ve ölçme-değerlendirme arasında uyum sağlanmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin özelliklerine ve öğrenme düzeylerine göre farklı ölçme yöntem ve teknikleri uygulanmaktadır. Kurumda öğrenci-öğretim elemanı geri bildirimine dayalı bir ölçme değerlendirme kurgusu bulunmaktadır.

Dersler için başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri Öğrenci Bilgi Sistemi ile Uzaktan / Karma eğitim Yönergesinde net olarak belirtilmiş ve öğrenciler ile paylaşılmıştır.

Programların tasarımı ve onayı

Olgunluk Düzeyi: Tanımlı süreçler doğrultusunda; Kurumun genelinde, tasarımı ve onayı gerçekleşen programlar, programların amaç ve öğrenme çıktılarına uygun olarak yürütülmektedir.

Program amaçları, çıktıları ve programın TYYÇ uyumu

Olgunluk Düzeyi: Tüm programların amaçları, çıktıları ve bunların TYYÇ uyumu tanımlanmış, ilan edilmiştir ve eğitim-öğretimle ilgili uygulamalarla ilişkilendirilmiştir. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Ders kazanımlarının program çıktıları ile eşleştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda dersin bilişsel seviyesini (Bloom seviyesini) açıkça belirten ders kazanımları ile program çıktıları eşleştirilmiş ve bu eşleştirme ilan edilerek, eğitim-öğretimle ilgili uygulamalara (ders profilleri ve izlenceler gibi) yansıtılmıştır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Programın yapısı ve ders dağılım dengesi (Zorunlu-seçmeli ders dağılım dengesi; alan ve meslek bilgisi ile genel kültür dersleri dengesi, kültürel derinlik kazanma, farklı disiplinleri tanıma imkanları)

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda program ve ders bilgi paketleri, yapı ve ders dağılım dengesi (alan ve meslek bilgisi ile genel kültür dersleri dengesi, kültürel derinlik kazanma, farklı disiplinleri tanıma imkânları vb.) gözetilerek hazırlanmıştır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Öğrenci iş yüküne dayalı tasarım

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda tanımlanmış olan öğrenci iş yükleri, paydaşlarla paylaşmakta (program ve ders bilgi paketleri yoluyla) ve eğitim-öğretimle ilgili tüm uygulamalarda (öğrenci hareketliliği, önceki öğrenmelerin tanınması vb.) kullanılmaktadır. Ancak öğrenci iş yükü ve bununla ilgili uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Ölçme ve değerlendirme

Olgunluk Düzeyi: Programlarda yeterlilik temelli ölçme ve değerlendirme sisteminin tasarımı tüm programları kapsamaktadır ve tasarımın uygulanmasından bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak tasarlanan bu ölçme ve değerlendirme sisteminin sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

2. Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

B.2 Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

B.2.1. Öğrenci kabulü ve önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi (Örgün eğitim, yaygın eğitim ve serbest öğrenme yoluyla edinilen bilgi ve beceriler)

Kurumda lisans ve lisansüstü programlara öğrenci kabulü, kayıt, sınav ve değerlendirmeler yurt içinden gelen öğrenciler için Yükseköğretim Kurulu'nun belirlediği mevzuat doğrultusunda yapılırken yurt dışından öğrenci kabulü ise OMÜ Yabancı öğrenci Sınavı (YÖS) ve Uluslararası Öğrenci Kabul Yönergesi doğrultusunda yapılmaktadır. Öğrenciler, öğrenim görmek istedikleri

program tercihlerini bildirdikten sonra, YÖS'den aldıkları puana göre ilgili programlara yerleştirilmektedir. Üniversiteye ayrıca Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) ve Dişte Uzmanlık Sınavı (DUS) sonucuna göre uzmanlık öğrencisi de kabul edilmektedir.

Kurumda önceki formal (örgün) öğrenmenin tanınması dikey, yatay ve üniversite içindeki geçişler Yüksek Öğretim Kurulu'nun belirlemiş olduğu mevzuat hükümlerine ve kurumun kendi belirlediği Ders Yeterlilik Sınavı Uygulama Yönergesi'ne göre gerçekleştirilmektedir. Buna göre Üniversiteye kayıt hakkı kazanan öğrencilerin, daha önce devam ettikleri yükseköğretim programında başarılı oldukları derslerden muaf olabilmeleri ve diğer yükseköğretim kurumlarından, açık öğretim kurumlarından ve/veya uzaktan eğitimle alınan derslerin geçer notları değerlendirilmektedir.

Örgün eğitim kurumları dışında formal olmayan sertifikaya dayalı veya tecrübeye dayalı (in-formal ve non-formal) öğrenmenin tanınma süreci henüz başlatılmamıştır. Bu nedenle kurumdaki tüm programlarda önceki öğrenmenin tanınması yapılmamaktadır. Ancak, programlarda yer alan Yabancı Dil ve Bilgisayara Giriş / Temel Bilgi Teknolojileri ya da muadili olan dersler için her akademik dönem başında muafiyet sınavı düzenlenmektedir. Sınava girip başarılı olan öğrenciler ders programında ilgili derslerden muaf sayılmaktadır.

B.2.2. Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması

OMÜ ön lisans ve lisans eğitim-öğretim yönetmeliğinde diploma, derece ve yeterlilikler TYYÇ'ye uygun olarak tanımlanmıştır. Hazırlanan bu yönergeler üniversite internet sayfasında yayınlanmıştır. Bunlar dışında ilgili konularda Yüksek Öğretim Kurumu tarafından yayınlanan çerçeve programlardan yararlanılmaktadır. Ayrıca mezun olan tüm öğrencilere Diploma Eki verilmektedir.

Öğrenci kabulü ve önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi (Örgün eğitim, yaygın eğitim ve serbest öğrenme yoluyla edinilen bilgi ve beceriler)

Olgunluk Düzeyi: Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenerek paydaşlarla birlikte değerlendirilmekte ve izlem sonuçlarına göre önlem alınmaktadır.

Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması

Olgunluk Düzeyi: Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılmasına ilişkin açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı şekilde tanımlanmış kriterler ve süreçler tüm programlarda uygulanmaktadır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

B.3 Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

B.3.1. Öğretim yöntem ve teknikleri (Aktif, disiplinlerarası çalışma, etkileşimli, araştırma/öğrenme odaklı)

OMÜ eğitim-öğretim politikasında etkileşime dayanan ve başarıyı ödüllendiren öğrenci odaklı eğitim hedeflenmiştir. Bu amaçla öğrenci merkezli eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi, öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak proje, ödev, arazi çalışması, grup çalışmaları ve sunum yapma gibi faaliyetler teşvik edilmektedir. Program Bilgi Kataloğu üzerinde yapılan incelemelerde, programların büyük çoğunluğunda ders izlencelerinin yönetmeliklere uygun olarak düzenlendiği ve öğrenci

merkezli öğrenmeye olanak sağlayan uygulama, laboratuvar, proje, okuma, gözlem, makale kritik etme, rapor hazırlama, ev ödevi, alan gezisi, arazi çalışması, öğrenci ürün dosyası (portfolyo), drama, makale yazma, vaka incelemesi gibi değerlendirme yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Saha ziyaretinde yapılan görüşmelerde Tıp Fakültesinin 1, 2 ve 3. sınıflarında öğrenci merkezli bir eğitim modeli olan Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ) Eğitim Modelinin uygulanması buna örnek olarak gösterilebilir. Bu bağlamda kurumun etkileşime dayanan ve başarıyı ödüllendiren öğrenci merkezli bir eğitim- öğretim politikasının olması ve uygulanıyor olması güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.

Derslerin büyük bir bölümünde tüm bileşenler uygun iş yüküne karşılık gelecek şekilde tanımlanmış ve değerlendirme ölçütleri bölümünde de belli yüzdeler ile başarı notuna yansıtılmıştır. Bununla birlikte Diş Hekimliği, Sigortacılık ve Aktüerya Bilimleri gibi bazı programlarda ders öğrenme çıktılarının başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilişkilendirilmemesi iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir. Kurum içinde Bologna Süreci kapsamında, ders AKTS'nin iş yüküne uygun belirlenmesi, ders öğrenme planlarında öğrenme çıktılarının başarı değerlendirme yöntemi ile ilişkilendirilerek hazırlanması ve internet sayfası üzerinden paylaşılması uygun olacaktır.

Kurumda işyeri eğitimi ve usta öğretici modellerinin kullanılması öğrencilerin iş yaşamına uyumunu artırmak açısından çok önemli ve güzel bir uygulama olarak değerlendirilmiştir. Ancak bu sürecin yürütülmesi, yeterince yaygınlaştırılmaması ve değerlendirilmesine yönelik tanımlı süreçlerin olmaması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Üniversiteyi kazanan öğrenciler için Oryantasyon Programının yapılması, öğrencilerin kendileri ile ilgili konularda eğitim kurulları içinde yer alması, Üniversite Senatosunda bir üyenin bulunması, öğrencilere dönük kariyer planlama, liderlik ve inovasyon gibi konularda etkinlikler yapılması ve mezun-öğrenci buluşması toplantılarının düzenlenmesi de öğrenci merkezli öğrenme ve öğretmeye katkı sağlayan önemli uygulamalar olarak değerlendirilmiştir.

Ayrıca yapılan görüşmelerde belirtildiği üzere; KPSS, TUS, Hakimlik ve Savcılık Sınavları gibi merkezi sınavların sonuçlarının senatoda değerlendiriliyor olması kurumda değerlendirme kültürünün oluşturulması bakımından değerli bulunmuştur.

B.3.2. Ölçme ve değerlendirme (Öğrencilerin özelliklerine ve öğrenme düzeylerine göre farklılaştırılmış alternatif ölçme yöntem ve tekniklerine yer verme gibi)

Üniversitede öğrenci başarısı ile mezuniyet koşulları ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim-öğretim yönetmelikleri ve ilgili yönergeler göre yapılmaktadır. Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde ders geçme sistemi uygulanan fakültelerde OMÜ Bağlı Değerlendirme Yönergesi esas alınmakta, sınıf geçme sistemi uygulanan fakültelerde ise birimin kendi yönergesine göre yapılmaktadır. Ölçme- değerlendirme ve zorunlu koşullar bu yönergelerde açıkça ifade edilmiştir.

Yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan verilen dersler için dönem içi değerlendirme, dersin özelliğine göre sorumlu öğretim elemanının belirleyeceği sınav, proje, ödev, öğrenci ürün dosyası, makale kritik etme, rapor hazırlama, rapor sunma gibi yöntemlerden biri yada birkaçı kullanılarak yapılabilmektedir. Proje, ödev, öğrenci ürün dosyası, makale kritik etme, rapor hazırlama, rapor sunma gibi sürece yayılmış değerlendirmeler ile gözetimsiz yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin genel başarıya etkisinin, uzaktan eğitimde %40'tan fazla olamayacağı Uzaktan-Karma Eğitim Yönergesi ile garanti altına alınmıştır.

Kurumda öğrencilerin özellikleri, öğrenme düzeyleri ve eğitim hizmetlerinin verilme biçimine göre farklılaştırılmış alternatif ölçme yöntem ve tekniklerine yer verilmektedir. Bu duruma Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesinde uygulanan Objektif Yapılandırılmış Klinik Sınav (OSCE) örnek olarak verilebilir.

OMÜ'nün bölüm veya programlarında yer alan Temel Bilimler Dersleri *Temel Bilimler Derslerine İlişkin Esas ve Usuller* doğrultusunda yürütülmekte; sınavlar belirlenen tarih ve saatte eşzamanlı ortak yapılmaktadır. Ayrıca lisans eğitim-öğretim müfredatında yer alan, tüm bölümlerde tek ve ortak bir ders içeriğine uyarlanmış olan servis derslerinin, test ve/veya açık uçlu soruların yer aldığı, ortak sınavlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla Mühendislik Fakültesi Ortak Sınav Yönergesi de kullanılmaktadır. Ölçme değerlendirme sisteminde objektiviteyi sağlaması bakımından bu yönerge ve işleyiş iyi uygulama örneği olarak gösterilebilir.

Tüm programlarda tasarlanan ölçme ve değerlendirme sistemine ilişkin uygulamalardan elde edilen bulguların nasıl izlendiği, değerlendirildiği, alınan önlemler ve buna yönelik yapılan uygulamalar anlaşılabilir. Program öğrenme çıktılarına ulaşmanın güvence altına alınabileceği sistematik süreçlerin geliştirilmemesi ve tüm birimlere yaygınlaştırılmaması iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

B.3.3. Öğrenci geri bildirimleri (Ders-öğretim üyesi-program-genel memnuniyet anketleri, talep ve öneri sistemleri)

Kurumun oluşturduğu Paydaş Geri Bildirim Politikası kalite yönetim standartlarının üniversite faaliyetlerinde etkinliğini artırmak, hatalı veya eksik olduğu uygulamalarına yönelik gerekli tedbirleri alabilmek için paydaş geri bildirimlerini fırsat olarak değerlendirmeyi ve paydaşların memnuniyet düzeyini belirleyerek hizmet kalitesini sürekli iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Kurumda memnuniyet anketlerine ilave olarak öğrenciler aldıkları derslerde dersi veren öğretim elemanının derse olan hâkimiyeti ve bilgisi ile ilgili anketlerle geri bildirimde bulunmaktadır. KALEM sistemi aracılığı ile girilen bu geri bildirimler, bir sonraki yılın eğitim-öğretim programında yapılması planlanan değişiklikler kapsamında değerlendirilmektedir.

Saha görüşmelerinde Diş Hekimliği Fakültesinin sistematik olarak öğrencilerden geri bildirim aldığı, Mühendislik Fakültesinde ise Dekan ve yardımcılarının sınıflarda öğrencilerden geri bildirim aldığı öğrenilmiştir. Kurumda Tıp Fakültesinde olduğu gibi öğrenci ve öğretim elemanının birbirini değerlendirdiği iyi uygulama örnekleri de bulunmaktadır.

Lisansüstü programlardaki öğrencilerin geri bildirimleri Anabilim dalları tarafından alınarak KALEM üzerinden değerlendirilmektedir. Ayrıca öğrencilerden geri bildirim alabilmek ve paylaşımı sağlayabilmek adına senatoda öğrenci temsilcisi bulunmaktadır.

B.3.4. Akademik danışmanlık

Yönetmelik gereği Üniversiteye kayıt yaptıran her öğrenciye bir akademik danışman atanmaktadır. Kurumda danışmanlık süreci Akademik Öğrenci Danışman/Koordinatör Yönergesi ile ve belirlenen gün ve saatlerde yürütülmektedir.

Lisansüstü eğitim-öğretimde ders ve dönem projesi/tez/sanatta yeterli çalışması danışmanlarının sahip olması gereken nitelik atanma, görev ve yetkileri Lisansüstü Öğrenci Danışmanlığı ve Ders Verme Yönergesi ile sağlanmaktadır. Ayrıca KALEM sistemi üzerinden lisansüstü programlardaki danışmanlık değişiklik talebinin yürütülmesi süreci hızlandırması ve takibini sağlanması bakımından olumludur.

Her ne kadar, uzaktan eğitim süreci de (online) dahil, Ziraat Fakültesi ve Eğitim Fakültesinde, güçlü akademik danışmanlık için iyi örnekler varsa da, öğrencilerden danışmanlık sistemine dönük geri bildirimler alındığı, danışmanların öğrencilerin akademik başarılarını izleyerek ilişkisi kesilme noktasına gelen öğrencileri dekanlığa/müdürlüğe bildirmekle yükümlü olduğu belirtilse de; danışmanlık sisteminin ne ölçüde etkili çalıştığına yönelik kanıtlar ile yaygın bir izleme ve değerlendirme mekanizmasının olmaması iyileşmeye açık alan olarak değerlendirilmiştir.

Öğretim yöntem ve teknikleri (Aktif, disiplinlerarası çalışma, etkileşimli, araştırma/öğrenme

odaklı)

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda öğrenme-öğretme süreçlerinde aktif ve etkileşimli öğrenci katılımını sağlayan güncel, disiplinlerarası çalışmaya teşvik eden ve araştırma/öğrenme ve öğrenci odaklı öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmakta ve bu uygulamalardan bazı sonuçlar elde edilmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Ölçme ve değerlendirme (Öğrencilerin özelliklerine ve öğrenme düzeylerine göre farklılaştırılmış alternatif ölçme yöntem ve tekniklerine yer verme gibi)

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirmeye ilişkin uygulamalar vardır ve bu uygulamalardan bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu ölçme ve değerlendirme sisteminin sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Öğrenci geri bildirimleri (Ders-öğretim üyesi-program-genel memnuniyet anketleri, talep ve öneri sistemleri)

Olgunluk Düzeyi: Öğrenci geri bildirimleri (ders, dersin öğretim elemanı, diploma programı, hizmet ve genel memnuniyet seviyesi, vb.) sistematik olarak (her yarıyıl ya da her akademik yılsonunda) alınmaktadır. Ancak alınan geri bildirimler iyileştirmeye yönelik karar alma süreçlerinde kullanılmamaktadır.

Akademik danışmanlık

Olgunluk Düzeyi: Kurumda akademik danışmanlık uygulamaları vardır ve bu uygulamalardan bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu sonuçların izlenmesi yapılmamaktadır.

4. Öğretim Elemanları

B.4 Öğretim Elemanları

B.4.1. Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterler

Akademik atama ve yükseltmeler “*Akademik Yükseltme ve Atanmalarda Uygulanacak Esaslar Yönergesi*” çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Öğretim Elemanı kadrolarının ilanı, atama, yeniden atama ve yükseltme işlemlerine ait tüm süreçler tanımlanmış ve web sayfasında yayımlanmıştır. “İnsan Kaynakları Süreci” kapsamında ilgili noktalarda kaynak/tarif dokümanı olarak tanımlanmıştır. İlgili süreç ve ölçütler akademik liyakati gözetip, fırsat eşitliğini sağlayacak niteliktedir. Uygulamanın kriterlere uygun olduğu kanıtlanmıştır. Öğretim elemanı ders yükleri Yükseköğretim Kanununun ilgili maddeleri çerçevesinde yürütülmektedir ve öğretim elemanları tarafından paylaşılır. Kurumun öğretim üyelerinden beklentileri tanımlıdır.

OMÜ’de eğitim programlarında yer alan her bir ders için öğretim üyesi/elemanı uzmanlık alanı esas alınarak görevlendirme yapılmaktadır. Uygun uzmanlık alanında öğretim elemanı bulunmadığı durumlarda başka birimler veya üniversite dışından görevlendirme yapılmaktadır. Program sorumlularının talebi ile başlayan bu süreç, Yükseköğretim Kanununun 31. maddesindeki hükümlere göre yürütülmektedir. Kurumun diğer üniversitelerden ders talebi “Eşdeğer Ders Talep Formu” ile gerçekleştirilmektedir. MYO’da uygulamaya yönelik “Usta Öğretici” uygulaması kapsamında eğitimciler vardır. Bu kişiler usta belgesi olan, konusunda deneyimli ustalardır ve bir eğitim süreci sonrası kurum tarafından sertifikalandırıldıktan sonra görevlendirilmeleri yapılmıştır. Ancak kadrolu olmayan, dışarıdan görevlendirilen öğretim elemanlarının seçimi ve dönem sonu değerlendirilmelerine yönelik tanımlanmış bir süreç yoktur.

Eğitimde kalite değerlendirmesinde sadece öğrenci değerlendirmesi kullanılmaktadır. Öğretme

portfolyosu ve akran değerlendirmesi gibi başka değerlendirme araçlarına yer verilmemiştir.

B.4.2. Öğretim yetkinliği (Aktif öğrenme, uzaktan eğitim, ölçme değerlendirme, yenilikçi yaklaşımlar, materyal geliştirme, yetkinlik kazandırma ve kalite güvence sistemi)

Öğretim elemanlarının eğitimci yetkinliklerini geliştirmek için “Eğiticilerin Eğitimi” programları yapılmaktadır. Bunlar OMU Eğitim Fakültesi öncülüğü ile yürütölmektedir. 2019 yılında 1 kez, 2020 yılında 2 kez gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlikten yararlan öğretim elemanı sayısının artırılması 2019-23 Stratejik Planı’nda “Eğitim-öğretim alanını güçlendirmek stratejik amacının altında Eğitim-öğretim hizmetlerinde niteliği artırmak” hedefi içinde bir performans göstergesi olarak tanımlanmıştır. 2019 yılında eğitimcilerin eğitimi programı kapsamında 150 öğretim üyesinin eğitim alması için planlanmış, yılın sonunda eğitimci sayısı 40 eğitimcinin eğitimi ile sonlanmıştır. Tıp Fakültesinin kendi bünyesinde yürüttüğü “eğiticilerin eğitimi” etkinlikleri “egiticiegitimi.omu.edu.tr” web sayfası üzerinden yürütöldüğü belirtilmektedir, ancak bu sayfa son güncellemesi 2016 yılında yapılmış ve güncel değildir. Ancak saha ziyaretindeki görüşmelerde Tıp Fakültesinde yoğun olarak gerçekleştirildiği öğretim üyeleri tarafından belirtilmiştir. Üniversitede öğretimi desekleyici yapılar olarak; Sürekli Eğitim Merkezi ve Uzaktan Eğitim Merkezi gibi yapılar bulunmaktadır.

Öğretim elemanlarının yıllık performans değerlendirmesine yönelik “Eğitim-Öğretim Performansının Değerlendirilmesine Ait Usul ve Esaslar” yayınlanmış ve “Performans Değerlendirme Kılavuzu” hazırlanmıştır. Bu belgede performansın değerlendirilmesinde öğrenci değerlendirmesi, öğretim portfolyosu –kişisel rapor- ve birim amiri değerlendirmesinden oluşan çoklu yöntemin kullanılacağı tanımlanmıştır. Bu kriterlerden biri olan ders değerlendirme anketleri kapsamında eğitimcilerin performansına yönelik değerlendirmenin “Eğitim Öğretim Performansı Değerlendirmesi Öğretim Elemanı Geri Bildirim Formu” ile yapıldığı görölse de bu işleyişin bir bütün olarak etkin şekilde uygulandığına dair bir kanıt elde edilememiştir.

B.4.3 Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Öğretim elemanlarının eğitim faaliyetlerine yönelik **teşvik ve ödüllendirmeler** gözden geçirildiğinde, her ne kadar yukarıdaki paragraflarda vurgulanan eğitimcilerin eğitimi, seminer, atölye çalışması vb destekler var ise de kendini geliştirmek isteyen öğretim elemanları için 'yaratıcı/yenilikçi eğitim formu, öğretim niteliğini geliştirmede bir rekabet unsuru olabilecek nitelikte 'iyi eğitim/eğitimci ödölü" gibi teşviklere vurgu gözlenmemektedir. Ayrıca, yine öğretim elemanlarının “öğretim”le ilgili yüksek performanslarının-yenilikçi uygulamalar, iyi eğitimci ödölüne sahip olma vb- akademik yükselmeye ilgili düzenlemelere yansımadığı ve OMÜ’nün bu tür teşvik ve ödülleriyle ilgili yönlerinin iyileştirmeye açık olduğu vurgulanabilir.

Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun tüm alanlar için tanımlı ve paydaşlarca bilinen atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri uygulanmakta ve karar almalarda (eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmeleri vb.) kullanılmaktadır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Öğretim yetkinliği (Aktif öğrenme, ölçme değerlendirme, yenilikçi yaklaşımlar, materyal geliştirme, yetkinlik kazandırma ve kalite güvence sistemi)

Olgunluk Düzeyi: Kurumun öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır ve bunlar tüm birimleri kapsamaktadır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Olgunluk Düzeyi: Öğretim kadrosunu teşvik ve ödüllendirme mekanizmalarının oluşturulmasına yönelik planlar bulunmaktadır. Ancak bu planlar doğrultusunda yapılmış uygulamalar bulunmamaktadır veya tüm alanları kapsamayan bazı uygulamalar bulunmaktadır.

5. Öğrenme Kaynakları

B.5 Öğrenme Kaynakları

B.5.1. Öğrenme ortamı ve kaynakları

Üniversitenin ana yerleşke içinde yer alan Merkez Kütüphane 2000 m² alana yerleşmiştir ve yerleşkede tüm birimlere 24 saat açık olarak hizmet vermektedir. Bunun yanı sıra diğer yerleşkelerde de birime özgü kütüphaneler ve okuma salonları bulunmaktadır. Kurum kütüphanesinde basılı olarak 180.202, dijital olarak 325.7250 kaynak bulunmaktadır(Kurumsal Gösterge Raporu-2019). Merkez yerleşkedeki kütüphane basılı ve dijital kaynaklar açısından zengin ve yeterlidir. “Proxy server” ayarları ile ana yerleşke dışındaki birimlerden de bu kaynaklara ulaşım sağlanmaktadır. Tıp Fakültesi’nde öğrencilerin tüm ders materyalleri ve kaynaklarına ulaşabilecekleri Öğrenme kaynakları Merkezi bulunmaktadır. Tüm eğitim birimlerinde kütüphane, kantin, eğitim alanlarında ücretsiz kablosuz internet hizmeti sunulmaktadır.

Üniversitenin amfi, sınıf, atölye laboratuvar gibi eğitim alanları 1000 m² civarındadır. Merkez yerleşke zengin öğrenme alanlarına sahiptir. Merkez yerleşke dışındaki birimlerde de öğrencilerin gereksinimlerine yönelik laboratuvarlar, bilgisayar laboratuvarları, atölyeler, bazı birimlerde ise müze, duruşma salonu gibi disipline özgü öğrenme alanları mevcuttur.

Uygulamalı birimler olan meslek yüksek okulunda öğrencilerin pratik eğitimlerini güçlendirmek amacı ile 3+1 eğitim modeli yürütülmektedir. Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği ve Veteriner Fakültelerinde öğrenci eğitiminin de yürütüldüğü Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastaneleri bulunmaktadır.

B.5.2. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Öğrencilerinin bilimsel, mesleki, sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerde bulunabilmeleri amacıyla üniversitede 31 aktif 7 pasif olmak üzere toplam 38 mesleki topluluk, 66 aktif ve 8 pasif olmak üzere 74 sosyal topluluk bulunmaktadır. Öğrenci topluluklarının işleyişine yönelik” *OMÜ Öğrenci Toplulukları Yönergesi*” 2015 yılında yayınlanmıştır. Toplulukların etkinlikleri Sağlık Kültür Daire Başkanlığı tarafından dijital ortamda oluşturulmuş “Topluluk Bilgi Sistemi” aracılığı ile takip edilmektedir. Etkinlik başvuruları “Etkinlik Kurulu” tarafından ele alınmakta, değerlendirilip karara bağlanmaktadır. Kararlar web sayfası üzerinden de paylaşılmaktadır. Toplulukların etkin olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için kurum tarafında maddi ve fiziksel destek sağlandığı görülmektedir.

Farklı yerleşkelerde öğrencilerin sportif faaliyetlerine yönelik kapalı ve açık spor alanları/sahaları bulunmaktadır. Spor alanlarının toplam alanı 30.437 m²,dir (2019 Faaliyet Raporu). Ayrıca SKS’ye bağlı olimpik yüzme havuzu ve çok farklı spor alanlarını (tenis, fitness merkezi vb) içeren bir spor kompleksi ve Ladik Akdağ Kış Sporları Merkezi bulunmaktadır. Ancak saha ziyaretinde merkez yerleşkeden uzak bazı birimlerde sosyal etkinlikler için uygun ortamın olmadığı izlenimi edinilmiştir.

B.5.3. Tesis ve altyapılar (Yemekhane, yurt, teknoloji donanımlı çalışma alanları, mediko vs.)

Üniversitede personel ve öğrencilerin beslenme ihtiyaçları merkez kampüs ve ilçelerde bulunan 4682 kişi kapasiteli 28 yemekhanede karşılanmaktadır. Kurumun 82 öğrenci kapasiteli erkek öğrenci

yurdu ve 158 öğrenci kapasiteli kız öğrenci yurdu bulunmaktadır. Şehir merkezindeki yerleşkeye ulaşım hafif raylı sistem, minibüs ve belediye otobüsleri ile sağlanmaktadır. Ancak ilçeler için öğrencilere özgü bir ulaşım sistemi bulunmamaktadır. OMU Kalem’de bu hizmetlerin izlendiğine dair anketler görülmektedir, ancak saha ziyaretinde tesis ve alt yapıya yönelik bir anket vb yöntemler ile geri bildirim alınmadığı, dolayısı ile sistematik olarak bir değerlendirilmenin yapılmadığı görüşüne varılmıştır.

B.5.4. Engelsiz üniversite

Kurumda engelli öğrencilerin eğitim süreçlerine ve sosyal yaşama katılımlarını kolaylaştırabilmek amacı ile “*OMÜ Engelli Öğrenci Birimi*” kurulmuştur. Öğrencilerin eğitim-öğretim ve sınavlardaki uygulamalardaki gereksinimlerini karşılamak için mevzuat oluşturulmuş ve “Engelli Öğrenciler Eğitim-Öğretim Uygulamaları Usul ve Esaslar” yayınlanmıştır. Tüm akademik birimlerde temsilciler belirlenmiş ve iletişim bilgileri ile birimin web sayfasında paylaşılmıştır. Kurum bu konuya öncelik vererek “Eğitim-öğretim alanını güçlendirmek” stratejik amacının altında “Eğitim-öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi” hedefi içinde “Görme engellilere yönelik materyal sayısı” bir performans göstergesi olarak tanımlanmıştır. Kurumda 2019 yılı itibarı ile 115 engelli öğrenci bulunmaktadır. Birimin aktif olarak çalıştığı, düzenli aralıklar ile toplantılar gerçekleştirildiği web sayfasında yapılan paylaşımlar ile anlaşılmaktadır. Ayrıca yaygın olarak üniversite genelinde tüm birimlerde engelli öğrencilere yönelik rampa, asansör, uygun otopark vb düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. Engelli Birimi’nde engelli öğrenciler ile toplantılar yapıldığı, geri bildirim alınarak sorunların değerlendirildiği ve çözümler üretildiği izlenmektedir. Ayrıca, yazılı geri bildirimler de KALEM yazılımı üzerinden alınmakta ve değerlendirilmektedir. Üniversite bu çalışmalar bağlamında YÖK tarafından verilen “Mekanda Erişebilirlik” kategorisinde 2019 yılında 6., 2020 yılında da 3.lük ödülü almaya hak kazanmıştır.

B.5.5. Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetler

Üniversitede rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri, OMÜ Psikoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (PUAMER) aracılığı ile yürütülmektedir. Birimde 4 personel çalışmaktadır ve yılda ortalama 300 öğrenciye hizmet verilmektedir.

Üniversitede Kariyer Merkezi 2015 yılında kurulmuştur. Merkezin amacı, öğrencilere kariyer planlaması ve iş/staj olanakları konusunda destek olmaktır. Merkez web sayfasında iş ilanları, lisansüstü eğitim ilanları, bazı eğitim programlarının ilanları yer almaktadır. Pandemi öncesi dönemde farklı fakülte ve yüksek okullarda öğrenci topluluklarının, eğitim birimi yönetiminin düzenlediği bazıları İŞKUR ile ortak hazırlanmış “Kariyer Günleri” etkinlikleri düzenlenmiştir. Toplantılarda ilgili sektörlerden konuşmacılar davet edilerek öğrenciler ile bir araya gelmeleri sağlanmıştır. Öğrencilerin kariyer planlamalarına destek için sunulan hizmetler daha çok birimler bazında yürütülmektedir. Bazı birimlerde daha yoğun olarak yürütüldüğü izlenmektedir. Oluşturulan kariyer merkezinin tüm birimlere yönelik etkin bir hizmet desteği sağladığına yönelik kanıt ulaşılamamıştır.

Öğrenme kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm birimlerindeki uygun nicelik ve nitelikte, erişilebilir öğrenme kaynakları sağlamak üzere öğrenme kaynakları yönetilmektedir. Tüm bu uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda kaynaklar çeşitlendirilmektedir.

Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Olgunluk Düzeyi: Kurumun tüm birimlerinde uygun nicelik ve nitelikte sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler birimler arası denge gözetilerek yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların ve

faaliyetlerin sonuçları izlenmemektedir.

Tesis ve altyapılar (Yemekhane, yurt, teknoloji donanımlı çalışma alanları, mediko vs.)

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uygun nitelik ve nicelikte tesis ve altyapı birimler arası denge gözetilerek kurulmuştur. Ancak bu tesis ve altyapının kullanımına yönelik sonuçlar izlenmemektedir.

Engelsiz üniversite

Olgunluk Düzeyi: Kurumdaki tüm birimlerde sağlanan engelsiz üniversite uygulamasından elde edilen bulgular sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uygun nitelik ve nicelikte rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri tüm birimleri kapsayacak şekilde sağlanmaktadır. Ancak bu uygulamanın sonuçları izlenmemektedir.

6. Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

B.6 Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

B.6.1. Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi (Hazırlık okullarındaki dil eğitim programlarını da kapsamaktadır.)

Bilgi Paketi'nde programların bazılarında ders kazanımları tanımlanmış ve öğrenciler ile paylaşılmış, bazılarında (örneğin, Diş Hekimliği, Tıp Fak, İİBF Uluslararası İlişkiler Böl gibi) ise bu tanımlamalar bulunmamaktadır.

Müfredat içerikleri, ders kazanımları fakültelerde farklı isimler altında da olsa "Eğitim –Öğretim Komisyonları" ile sistematik olarak ele alınmakta, değerlendirilmekte ve paydaş geribildirimleri ile güncellenerek iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir. Ancak öğrencilerin gerek dönem sonunda ders kazanımlarına ulaşip ulaşmadığı, gerekse de mezuniyet aşamasında tanımlı yeterliliklere sahip olup olmadığına yönelik sistematik bir değerlendirme yapılmamaktadır. Bu değerlendirme için bir işleyişin tanımlanması ve periyodik olarak gerçekleştirilmesi eğitim süreçlerinin bütünsel olarak izlenmesi açısından uygun olacaktır.

Eğitim-öğretim ile ilgili çeşitli istatistiksel bilgiler OMÜ Kalem yazılımı üzerinden toplanmakta ve istendiğinde ulaşılabilmektedir. Oluşturulan bu veri toplama sisteminde tanımlanan gösterge ile ilgili hangi verinin, hangi sıklıkta nereden toplanacağı ve sorumlusunun kim olduğu tanımlanmıştır. Verinin bir kısmı otomatik olarak başka yazılımlardan çekilebilirken, bazıları ile manuel olarak ilgili birimler tarafından girilmektedir. Ancak alınan bu verinin nasıl gözden geçirildiği ve değerlendirildiği, sistematik bir değerlendirme yapıp yapılmadığına dair bir kanıt ulaşılamamıştır.

Kurumda 2019 yılı itibarı ile 8 program (Tıp Doktorluğu, Hemşirelik, Veteriner Hekimliği, Endüstri Mühendisliği, Harita Mühendisliği, Matematik, İstatistik ve Turizm İşletmeciliği Programları) akreditedir. Bazı fakültelerin de başvuru sürecinde olduğu belirtilmektedir. Stratejik Planda Eğitim-öğretim hizmetlerinde niteliği artırmak hedefi kapsamında akredite program sayısını arttırmak bir strateji olarak tanımlanmış olmasına rağmen program akreditasyonu yeterince yaygınlaşmamış ve bu konudaki strateji ve teşvikler iyileştirmeye açıktır.

B.6.2. Mezun izleme sistemi

Üniversitede mezunlar ile iletişim ve işbirliğini geliştirmek için 2013 yılında “OMÜ Mezunlar Koordinatörlüğü” kurulmuştur. Mezunların bilgilerinin doğru olarak toplanabilmesi için “Mezun Bilgi Sistemi” oluşturulmuştur. Mezuniyet aşamasındaki tüm öğrencilerin buraya kayıt olmaları istenmektedir. Koordinatörlük, firmalardan iletilen iş ilanlarını, farklı yerlerde yayınlanmış iş ilanlarını, açılmış eğitim programlarını, burs ve eğitim olanaklarını web sayfasında yayınlamak mezunlara duyurmaktadır. Ayrıca her yıl mezunlar yemeği düzenleyerek sosyal ortamda da mezunların bir araya gelmelerini sağlamaktadır. Bazı birimlerin kendi mezunları ile iletişimlerinin daha iyi olduğu izlenmektedir. Bölümlerde mezun-öğrenci buluşmaları yapılarak öğrencilerin bilgi edinmesi sağlanırken mezunların da üniversite ile ilişkileri sıcak tutulmaktadır. Ancak saha ziyareti sırasında yapılan görüşmelerde mezun bilgi sisteminin aktif olmadığı ve öğrenciler tarafından etkin olarak kullanılmadığı belirtilmiştir. Mezunların işe girme istatistikleri, sektördeki yaşadığı sorunlar-eksiklikler, mezun memnuniyeti vb verilerin sistematik olarak toplandığı, değerlendirildiği ve kurum gelişme stratejilerinde kullanıldığı yönünde bir kanıt izlenmemiştir.

OMÜ’de mezun izleme sistemi vardır ve mezunlar, mezun takip sistemiyle izlenmektedir. Ancak elde edilen verilerin nasıl değerlendirildiği ve kurum gelişme stratejilerinde nasıl kullanıldığı konusu iyileştirilmeye açık bir yan olarak değerlendirilmiştir.

Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi (Hazırlık okullarındaki dil eğitim programlarını da kapsamaktadır.)

Olgunluk Düzeyi: Tüm programlarda program çıktılarının izlenmesine ilişkin uygulamalar gerçekleştirilmiş ve bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu sonuçların değerlendirilmesi, karar almada ve güncellemelerde kullanılması gerçekleştirilmemiştir.

Mezun izleme sistemi

Olgunluk Düzeyi: Mezun izleme sistemine ilişkin tüm programları kapsayan uygulamalar vardır ve bunlardan bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu sonuçların değerlendirilmesi ve karar almada kullanılması gerçekleştirilmemiştir.

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Araştırma Stratejisi

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1 Araştırma Stratejisi

C.1.1. Kurumun araştırma politikası, hedefleri ve stratejisi

Araştırmaların yönetilmesi, desteklenmesi ve geliştirilmesine yönelik bir çerçeve oluşturulmuş ve araştırma politikası Senatoda karara bağlanmıştır. Araştırma etiği kuralları belirlenmiş, öncelikli alan çalışmalarının faydaya dönüşmesinin yol haritası çizilmiş ve uygulanmaktadır. Dış paydaşlarla toplantılar yapılarak, Üniversitenin bölgesel kalkınma bağlamında yaptığı çalışmalara destek verildiği belirlenmiştir.

Stratejik Planda Üniversitenin araştırma-geliştirme faaliyetlerini güçlendirmek ve bilgi transferini artırmak için hedefler belirlenmiştir. Birçok bölüm ve programın müfredatlarına “Tasarım” ve “Bitirme Projeleri” dersleri konularak, öğrencilerin bu tür çalışmaları dış paydaşlarla birlikte yürütmeleri sağlanmıştır.

2019-2023 Stratejik Planı hazırlanırken, 10. ve 11. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öne çıkarılan

insan odaklı, yenilikçi ve üretime dönük araştırma hedeflerinin benimsendiği ve Stratejik Plana konulduğu görülmüştür. Bunun sonucu olarak da üniversitenin toplumun sorunlarına ve bölgenin potansiyeline bağlı olarak işbirlikleri geliştirdikleri belirlenmiştir.

C.1.2 Araştırma-Geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Araştırma-geliştirme ve bilgi transferi ana ve alt süreçleri planlanmış bu kapsamda ki görev yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Araştırma faaliyetleri için 15 temel performans göstergesi belirlenmiştir. Bunlar arasında “Dış kaynaklı proje bütçesi” ve “kamu-sanayi paydaş işbirliği ile yapılan proje sayısı” gibi çıktı göstergeleri sayesinde ölçülebilir ve değerlendirilebilir metrikler oluşturulmuştur. Sanayi ile yapılan işbirlikleri sonrasında yayımlanan yayınlara yapılan atıf sayıları izlenmekte, ticari ürün sayıları, sözleşmeli Ar-Ge proje sayıları takip edilmektedir.

“Araştırma Geliştirme Alanını Güçlendirmek ve Bilgi Transferini Hızlandırmak” için farklı ağırlıklarla tanımlanan 4 adet hedefi ve bunlarla ilişkili olarak toplam 18 adet performans göstergesi belirledikleri görülmüştür.

Teknoloji Transfer Ofisi ile Proje Yönetim Ofisi arasında entegrasyonu sağlamak için organizasyon şeması çizilerek her iki birimin yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir. 2019 Yılı Eylem Planında “OMÜ Projelerinin Toplumsal Katkı Değerlendirme Modelinde” topluma katkı bağlamında yapılan araştırmalar belgelendirilmiş ve “Topluma Katkı Göstergeleri Puanlama Cetveline” işlenmiştir.

Üniversite Danışma Kurulunun oluşturulduğu ve belirli aralıklarla toplanarak, üniversite-dış paydaş ilişkilerini verimli bir şekilde yürüttükleri görülmüştür. Özel sektör-Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı ve OMÜ işbirliğiyle üniversite-sanayi işbirliği sürdürülmektedir. OMÜ, nitelikli toprak bilimi insanların yetiştirileceği Erasmus+: Key Action 1- Erasmus Mundus Joint Master Degrees (EMJMD) kapsamında oluşturulan emiSS projesi'nin koordinatörlüğünü yapmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesinde disiplinlerarası çalışmaların özendirilmesi ve desteklenmesi, üniversitenin güçlü yanlarından biri olarak değerlendirilmiştir.

2018 yılı KGBR'da belirtilen araştırma alanlarındaki önceliklerin yeterince güncellenmediği rapor edilmiştir. Bu eksikliğin daha sonraki süreçte iyileştirildiği ve önemler alınarak PUKÖ döngüsünün tamamlandığı gözlenmiştir.

Dış kaynaklı projeler TTO üzerinden yürütülmektedir. Bu amaçla bir yönerge hazırlanmış ve Senatodan geçirilerek yürürlüğe konmuştur. Yönergede başvuru ve değerlendirmenin işlem basamakları belirlenmiştir.

Araştırma-geliştirme süreçlerinin tanımlanması, etkililiğinin izlenmesi iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

C.1.3. Araştırmaların yerel/ bölgesel/ ulusal kalkınma hedefleriyle ilişkisi

Üniversitenin farklı sivil toplum kuruluşları ile irtibat halinde olduğu ve sosyo-ekonomik kalkınmaya destek sağlamak amacıyla ortak projelere girildiği görülmektedir. Samsun Sağlık Turizm Derneği ve Üniversitenin şehir ile sağlık turizmi bağlamında bütünleşmesinin sağlandığı, sağlık alanındaki paydaşlarla ortak çalışıldığı anlaşılmaktadır.

TÜBİTAK tarafından 2020 yılında yayımlanan “Üniversitelerin Alan bazında Yetkinlik Analizi” raporunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yetkinlik Haritasında gerek kalite ve gerekse hacim bağlamındaki yetkinlikleri içerisinde tarım alanında (Tarla bitkileri, Bitki koruma, Gıda biyoteknolojisi, hayvan besleme, Bahçe bitkileri, vb.) yetkinliklerinin bulunduğu görülmektedir. Dış paydaşlarla yapılan görüşmede de tarım ve bitkisel üretim alanındaki işbirliklerinin ileri seviyede

olduğu görüldüğünden, bu alan üniversitenin güçlü alanı olarak değerlendirilmektedir.

Ziraat ve Veteriner Fakülteleri ve Kenevir Araştırma Enstitüsü ile İl Tarım Müdürlüğü yerli kenevir tohumu üretmek için ortak çalışmalar yapmaktadırlar. Samsun Ticaret ve Sanayi Odası ile Üniversite birkaç platforma birlikte çalışmalar yapmaktadırlar. Teknopark ve Üniversite-Sanayi işbirliği çerçevesinde araştırma ve geliştirme çalışmalarını birlikte yaptıkları ve öğrencilere STSO'ya bağlı şirketlerde staj yapabileme imkânlarının sunulduğu görülmektedir.

Medikal Sanayi İnovasyon Kümesi Derneğinin birçok alanda Üniversiteyle işbirliklerinin olduğu, Yeşilyurt MYO Biyomedikal Programı ile birlikte çalıştıkları, Yeşilyurt Demir Çelik MYO ile hassas döküm bağlamında ortak projeler yürüttükleri, Sağlık ve Cerrahi Aletler Müzesi tesis ettikleri, Üniversite, Belediye ve Sağlık Müdürlüğü ile beraber çalışmalar yürüttükleri ve kurulan bu ilişkiler, üniversitenin güçlü yönü olarak bulunmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından her yıl düzenlenen Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve AR-GE Merkezleri Ödül Töreni'nde Erken Aşama Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kategorisi'nde Samsun Teknopark, birincilik ödülünü almıştır. OMÜ TTO, TÜBİTAK 1601 Programı Teknoloji Transfer Ofislerine Yönelik "Hazırlık, Başlangıç ve Kapasite Artırımı Sağlanması ve Uygulanması" programı kapsamında maddi destek almaya hak kazanan 8 TTO'dan birisi olması, Ar-Ge faaliyetleri açısından önemli çalışmaların yapıldığına işarettir.

Üniversite personelinin dış paydaşlarda yaptığı projelere ve işbirliklerine genelde destek verildiği görülmektedir. Ancak, bazı merkez müdürleri ile yapılan görüşmelerde, sayıları az da olsa bazı merkezlerin kâğıt üzerinde var olduğu ve birkaç yıldan beri herhangi bir faaliyetlerinin olmadığı iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Dış paydaşlarla yapılan görüşmelerden, sanayide karşılaşılan teknik sorunların çözümü ve iyileştirme çalışmalarının Üniversiteden destek almak yerine, dışarıdan hizmet aldıkları belirlenmiştir. Bu durum Üniversite-Sanayi işbirliğinin iyileştirmeye açık yan olarak değerlendirilmesi gerektiğine işarettir.

Üniversite bünyesinde dış paydaşlarla oluşturulan Danışma Kurulu ile yılda iki kez toplantılar yapıldığı ve bu toplantılarda alınan kararların uygulamaya konulduğu belirtilmektedir. Ancak, dış paydaşlar içerisinde önemli bir rolü olan bazı kurum ve kuruluşlarla gerekli işbirliğinin yeterince tesis edilememesi, açık yan olarak değerlendirilmektedir.

Dış paydaşlardan (sanayiciden vb.) gelen taleplerin arttığı görülmektedir. Bu durum işbirliğinin zorunlu olduğuna işarettir. Bu tür faaliyetlerin çıktılarının ve kazanımlarının izlenmesi ve değerlendirilmesine dair süreçlerin henüz yeterince yapılmamış olması, iyileşmeye açık bir yan olarak görülmektedir.

Kurumun araştırma politikası, hedefleri ve stratejisi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm birimler tarafından benimsenmiş araştırma politikası, stratejisi ve hedefleri ile ilgili uygulamalar, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre tüm alanları ve programları kapsayan önlemler alınmaktadır.

Araştırma-Geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumunda tüm alanları kapsayıcı şekilde araştırma-geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı kurumsal tercihler yönünde uygulamaya konularak bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu sonuçlar izlenmemektedir.

Araştırmaların yerel/ bölgesel/ ulusal kalkınma hedefleriyle ilişkisi

Olgunluk Düzeyi: Kurum araştırma ile ilişkili tüm alanlardaki araştırmaların planlamasında, yürütülmesinde veya yönetilmesinde yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma hedeflerini ve değişimleri

dikkate almaktadır. Ancak bu uygulamalarla ilgili sonuçlar izlenmemektedir.

2. Araştırma Kaynakları

C.2 Araştırma Kaynakları

C.2.1. Araştırma kaynakları: fiziki, teknik, mali

OMÜ, fiziki altyapı iyileştirmek için teknik ve mali unsurları göz önüne alarak çalışmalar yaptığı gözlenmiştir.

Üniversitenin kaynakları incelendiğinde, katma bütçeden gelen gelirler dışında, döner sermaye gelirlerinin önemli bir yekûn tuttuğu görülür. Hastanelerin (Tıp, Dış Hekimliği) yanında Eczacılık, Veteriner ve Ziraat Fakültelerinin yaptığı çalışmalardan üniversiteye gelir sağladıkları belirlenmiştir.

OMÜ, fiziki mekân açısından Türkiye’de önde sayılabilecek bir yerleşkeye sahiptir. Şehir ile bağlantısının kurulan raylı sistemle yapılıyor olması, öğrencilerin ve hastanelere gelen vatandaşının ulaşımını önemli ölçüde kolaylaştırmıştır.

Üniversite birimlerinin her birinin kendisine ait bağımsız binalarının bulunması, ana yerleşkede geniş bir araziye sahip olmaları, fiziki alt yapıların güçlü olduğuna işarettir.

Diğer taraftan Bafra, Vezirköprü, Yeşilyurt, Çarşamba, Ballica, Terme ilçelerinde meslek yüksekokullarının bulunması, bölge halkı ile bütünleşmelerini kolaylaştırmaktadır.

Vezirköprü’de kenevir ekim sahaların oluşturulması ve üretim yapılması, tohum üretme bağlamında Üniversite ile ilgili kamu/özel sektör kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır.

Samsun’da 17 ilçede üretim planlaması yapılmakta ve üniversiteden danışmanlık hizmetleri alınmaktadır. Bafra ovasında çeltik ve fındık üretimi amacıyla işbirlikleri yapılmaktadır. Bu araştırma kaynaklarının üniversitenin gelişmesi ve liderlik yaparak yörenin gelişmesine katkı sağlamasının yeterince yapılamaması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmektedir.

C.2.2. Üniversite içi kaynaklar (BAP)

Üniversitenin hastanelerinin olması ve gelirlerinin %5’lik dilimlerini mevzuat gereği BAP’a aktarmaları, alt yapının iyileştirilmesi bağlamında önemli bir kaynak teşkil ettiği anlaşılmaktadır. BAP desteği ile alt yapı projelerinin desteklendiği, ancak alt yapı desteklerinin çoğunlukla sağlık birimleri için harcandığı görülmektedir. BAP kaynaklarının diğer fakültelerin alt yapılarının geliştirilmesi için de gözle görülür düzeye çıkarılması, iyileşmeye açık yön olarak belirlenmiştir.

Üniversitenin araştırma-geliştirme kapsamında öncelikli alanlarda lisansüstü tez çalışmalarını BAP aracılığı ile desteklemesi, güçlü bir yan olarak değerlendirilmiştir. Dış paydaşlarla ortak proje çalışmaları teşvik edilmiş ve bu çalışmalar sonucunda özellikle doktora tezleri kapsamında yapılan araştırmalarda eskiden SCI-E dergilerde yayın şartı zorunluluğu getirilmiş olmasına karşın, Aralık 2020 ayı içerisinde BAP komisyonu yaptığı toplantıda, bu şartı kaldırması (2020/154 sayılı karar), SCI yayın türlerinde önemli bir düşüşe neden olduğu değerlendirilmektedir.

Göstergeler incelendiğinde, 2015 yılındaki SCI kapsamındaki yıllık yayın sayısının 2019 yılına doğru ilerledikçe düşmüş olması, dikkatleri çekmektedir.

C.2.3. Üniversite dışı kaynaklara yönelim (Destek birimleri, yöntemleri)

Araştırma-geliştirme çalışmalarının en temel hedeflerinden birisi de topluma katkı sağlamaktır. Yani

üniversite içinde yapılan projelerin bölge ve ülke halkına katkı sağlaması beklenir. Üniversite göstergeleri incelendiğinde, toplumsal katkı bağlamında genellikle sosyal sorumluluk projeleri ve hayat boyu öğrenme kapsamında kursların düzenlediği görülür. Ancak, üniversite içerisinde paydaşlarla yapılan araştırma projelerinin toplumsal katkıya ne tür katkılar sağladığına dair somut örneklerin bulunmaması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmektedir.

Üniversitenin dış kaynaklardan sağladığı öz gelirlerinin katma bütçe tarafından sağlanan gelirlerin ancak binde 5'ine tekabül etmesi, dış kaynakların değerlendirmesi açısından iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir. Üniversitenin son yıllarda Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinde de yer almamış olması da, bu bağlamda üniversitede bir stratejik hedef eksikliğinin olduğunu işaret etmektedir.

Kurumun Gösterge Raporu incelendiğinde, öğretim Üyesi Başına Tamamlanan Dış Destekli Proje Sayısının yüzde 2,6 civarlarında olduğu ve öğretim üyesi teknoloji şirketi sayısının yüzde 1,5 oranına tekabül etmesi, Araştırma Üniversitesi olma yolunda ilerleyen bir üniversite için yeterli bir oran olarak değerlendirilmemiştir.

C.2.4. Doktora programları (mezun sayıları, eğilimler) ve post-doc imkanları

OMÜ'de Fen Bilimleri Enstitüsünde 22, Sosyal Bilimler Enstitüsünde 13, Eğitim Bilimleri Enstitüsünde 7, Sağlık Bilimleri Enstitüsünde 43 ve Güzel Sanatlar Enstitüsünde ise 1 adet doktora programı bulunmaktadır. Toplam doktora program sayıları 86 olup, bu rakamla Türkiye'deki üniversiteler arasında doktora yaptırma hacmi açısından üst sıralarda yer almaktadır. 2019 yılında doktora programlarından 128 öğrenci mezun olmuştur. Doktora eğitimine devam eden öğrenci sayısı ise 1348'dir.

Farklı ülkelerden doktora sonrası araştırmacı olarak gelen araştırmacılar bulunmaktadır. OMÜ'de, post-doc programlarının uygulanmasına ilişkin süreçlerin henüz tanımlanmamış olması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

OMÜ bünyesindeki enstitülerde disiplinler arası doktora programları açılmıştır. Fen Bilimleri Enstitüsü'nde 2, Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde 1, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde ise 7 adet disiplinler arası doktora programı bulunmaktadır.

Üniversite öğretim üyelerinin yaptığı yayınlara yapılan atıfların 2015 yılından buyana kademeli düştüğü dikkati çekmektedir. 2015 yılında 4619 atıf varken, bu rakam kademeli düşerek 2019 yılında 723 sayısına inmiştir. Oysa öğretim üyesi sayısında da sürekli bir artış söz konusudur. Bu negatif gelişmenin sebepleri araştırılarak iyileştirme yapılması gerekir ve bu durum iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

2015 yılında Tamamlanan Dış Destekli projelerin yıllık toplam bütçesi 7.3 milyon iken, 2019 yılında 2.9 milyona kademeli düşmesi de araştırma geliştirme çalışmalarının yoğunlaştırılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Araştırma kaynakları: fiziki, teknik, mali

Olgunluk Düzeyi: Kurumun araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki, teknik ve mali kaynaklar birimler arası denge gözetilerek sağlanmaktadır. Ancak bu kaynakların kullanımına yönelik sonuçlar izlenmemektedir.

Üniversite içi kaynaklar (BAP)

Olgunluk Düzeyi: Kurumun araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun

nitelik ve nicelikte üniversite içi kaynaklar birimler arası denge gözetilerek sağlanmaktadır. Ancak bu kaynakların kullanımına yönelik sonuçlar izlenmemektedir.

Üniversite dışı kaynaklara yönelim (Destek birimleri, yöntemleri)

Olgunluk Düzeyi: Kurumun araştırma ve geliştirme faaliyetlerini kurumsal amaçlar doğrultusunda sürdürebilmek için üniversite dışı kaynakların kullanımını desteklemek üzere yöntem ve destek birimleri oluşturulmuş ve tüm alanları kapsayan uygulamalar bulunmaktadır. Ancak bu kaynakların kullanımına ve uygulamalara yönelik sonuçlar izlenmemektedir.

Doktora programları (mezun sayıları, eğilimler) ve post-doc imkanları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma politikası, hedefleri ve stratejileri ile uyumlu ve destekleyen doktora ve post-doc programları yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

3. Araştırma Yetkinliği

C.3 Araştırma Yetkinliği

C.3.1. Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliği ve araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi

OMÜ'nün öğretim elemanlarının araştırma yetkinliği ve araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi ve performans değerlendirmesine ilişkin politikası, araştırma politika belgesinde belirtilmiştir. Dolayısıyla OMÜ'nün web sayfasında ilan ettiği erişilebilir bir "*Araştırma Politikası*" mevcuttur.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi araştırma yetkinliğini artırmak ve bu alanda daha güçlü olmak amacıyla "*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Akademik Yükseltme ve Atanmalarda Uygulanacak Esaslar Yönergesi*"ni uygulamaya koymuştur. Akademik personelin işe alınması, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili süreçlerde araştırma-geliştirmeyi önceleyen şeffaf bir politika izlemekte ve bunların sonuçlarını da izlemektedir. OMÜ "araştırma üniversitesi" olmak yönündeki tercihini 2019-2023 stratejik planına da koyduğu görülmüştür.

Kurumun stratejik amaçlarından birisi olan "*Araştırma Geliştirme Alanını Güçlendirmek ve Bilgi Transferini Hızlandırma*" yetkinliğini geliştirme doğrultusunda proje temelli, patentli ürüne dönüşebilen araştırmaların sayısını ve niteliğini artırabilmek amacıyla tüm öğretim elemanlarına proje destekleri ve proje başvuruları konusunda düzenli bilgi verildiği görülmektedir. Örnek olarak, ulusal ve uluslararası fon kuruluşları tarafından açılan proje çağrılarının e-posta, EBYS ve web sayfaları üzerinden duyurularının yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda OMÜ'de araştırmacılara proje yazma-geliştirme desteği sağlanması amacıyla TTO aracılığıyla eğitimler gerçekleştirildiği görülmüştür. Ayrıca bu eğitimlerin tüm araştırmacılara açık olarak yapıldığı tespit edilmiştir. Diğer yandan OMÜ farklı disiplinlerden araştırmacıları bir araya getirip etkinlikler düzenleyerek disiplinler arası araştırmaları da desteklediği görülmektedir. Ancak bunların olumlu sonuçlarının izlenip izlenmediğine dair bir sonuç elde edilememiştir. Bu sonuçların izlenmesi geliştirilmeye açık yön olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

OMÜ de öğretim elemanlarına verilen desteklerin yanında öğrencileri de araştırma konusunda bilinçlendirildiği saha ziyaretlerinde vurgulanmıştır. Ancak bunun bir sonucu olarak öğrencilerinde araştırma projelerinde yer alması beklenmektedir. Bunu gösteren herhangi bir sonuç, çalışma ve kanıt rastlanılmamıştır. Bu yönünde iyileştirme açık yan olarak dikkate alınması gerekmektedir.

C.3.2. Ulusal ve Uluslararası Ortak Programlar ve Ortak Araştırma Birimleri

Üniversitenin kurumlar arası işbirliğini geliştirmek adına hem ulusal hem de uluslararası düzeyde

girişimlerde bulunduğu ve bu bağlamda yetkililerce ulusal ve uluslararası birçok kurum ile işbirliği protokolünün imzalandığı görülmektedir.

Kurumun dış paydaşlar ile özellikle yılda bir kez bir araya geldikleri ayrıca farklı zamanlarda ikili ilişkiler ile birçok kez bir araya gelindiği, alan bazlı araştırma ve ortak proje geliştirme yönünde görüşmeler yaptıkları dış paydaşlar tarafından vurgulanmıştır. Bunlar araştırma yetkinliğinin artırılması ve geliştirilmesi bağlamında önemli girişimler olarak görülmektedir. Bunların bir sistem altında yapılmadığı, sonuçlarının izlenmediği dikkati çekmiştir. Bu nedenle bunların sonuçlarının izlenmesi ve gelişmelere göre önlemler alınması iyileşmeye açık yön olarak değerlendirilmektedir.

OMU nün araştırma üniversitesi olma hedefi yönünde öncelikli alanların özellikle fen bilimlerine yönelik olduğu, sosyal bilimler alanına yönelik araştırmalarında yönlendirici çalışmalar yapılarak geliştirilmesi gerektiği, ayrıca eğitim bilimleri alanına yönelik olarak ta özellikle üzerinde çalışılması ve geliştirilmesi gereken iyileşmeye açık bir yön olarak görülmektedir. Bu durumun üniversitenin tüm birimlerde eşit uygulanacağına ve aynı oranda destekleneceğine dair belirtilen stratejik hedeflerine uymadığı kanaatini uyandırmaktadır.

Ayrıca kalite çalışmaları kapsamında, öğretim elemanlarının KALEM yazılımı üzerinden tüm paydaşlara açık olan “*Geri Bildirim Oluştur*” sekmesinden sisteme giriş yaparak araştırmaya ilişkin görüş, istek ve düzeltme önerilerini de üst yönetime iletebildikleri görülmüştür. Bu çalışmalar kurumun araştırma yetkinliğini artırma ve geliştirme yönünde olumlu çalışmalarından bazıları olarak görülmektedir. Bunun daha da geliştirilmesi PUKÖ çevrimini tamamlamak anlamında Araştırma hedeflerini de içine alan kurumun stratejik planlarında belirtilen hedeflere ulaşma durumunu izlemek ve kaliteyi garanti altına almak üzere “*kalite elçileri sistemini*” kurmuş ve işler hale getirmiştir. Bu da yine kurumun araştırma yetkinliğini geliştirmeye dönük olumlu öne çıkan faaliyetlerindedir.

Üniversite öncelikli alanlarını; iklim değişikliği ve etkileri, enerji akıllı sistemler, sağlık alanında yenilikçi cihaz geliştirilmesi, atık yönetimi, nörobilimler, sosyal inovasyon ve tasarım olarak belirlemiştir. Kurumun güncel, teknolojik ve ileriye dönük araştırma hedefleri belirlemiş olması araştırma üniversitesi olma hedefinde olumlu bir yön olarak öne çıkmaktadır.

Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliği ve araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda, öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin değerlendirilmesine ve geliştirilmesine yönelik uygulamalar tüm alanları kapsayan şekilde yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumda ulusal ve uluslararası düzeyde kurum içi ve kurumlar arası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri ile araştırma ağlarına katılım ve işbirlikleri kurma gibi çoklu araştırma faaliyetleri ve uygulamalar tüm alanları kapsayacak şekilde yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir.

4. Araştırma Performansı

C.4 Araştırma Performansı

C.4.1. Öğretim elemanı performans değerlendirmesi

OMÜ araştırma-geliştirme hedeflerini 2019-2023 stratejik planda tanımlamıştır. Bu hedefler; bilimsel araştırma projelerinin sayısını artırmak, OMÜ adresli makale, kitap, atıf, patent, faydalı model ve ticari ürün sayısını artırmak, bilimsel araştırma alt yapısını güçlendirmek ve Ar-Ge

faaliyetlerinden üretilen bilgiyi yaymak şeklinde sıralanmıştır. Bu hedeflere ulaşmak için performans göstergeleri aynı belgede açık bir şekilde belirtilmiştir. Ayrıca hangi sıklıkta izleneceği ve raporlanacağı da açıklanmıştır.

Samsun Ondokuz Mayıs üniversitesi başta ulusal hedefler olmak üzere, bölgesel ve yöresel hedeflere uygun hedefler belirlemiş ve bunu proje başvuru ve kabul aşamasında göz önünde bulundurduğunu vurgulamıştır. Ancak tüm araştırma faaliyetlerini izleyen, yaygın etki, özgün değer, toplumsal katkı anlamında değerlendirmeler yapan bir sistemin olmayışı ve özellikle BAP kapsamında desteklenen projelerin ürünlerinin sadece yayın üretimi anlamında takip edilmesi, projenin yaygın etkisi ve toplumsal etkileri üzerinde herhangi bir izleme yapılamaması kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olarak değerlendirilmiştir.

C.4.2. Araştırma performansının değerlendirilmesi ve sonuçlara dayalı iyileştirilmesi

Kurumda akademisyenlerin araştırma performanslarının izlenmesi “*Araştırma Performansının Değerlendirilmesi*” bölümünde belirtildiği şekilde yürütüldüğü görülmektedir. Buna göre; kurumun belirtilen rapor döneminde de; KİDR, İdare Faaliyet Raporu, Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi Sıralaması, Akademik Teşvik Puanı Sıralaması, University Ranking by Academic Performance, Times Higher Education Dünya Üniversiteleri Sıralaması ve Web of Science istatistikleri üzerinden araştırma performansını değerlendirdiği görülmüştür.

Buna göre OMÜ’de akademik personelin araştırma-geliştirme performansını ödüllendirmek üzere yapılan çeşitli uygulamalar bulunmaktadır. Bunlardan birisi olan; OMÜ-BAP altında yer alan 1901, 1903 ve 1908 kodlu projelerinde, gerekli yeterlilikleri sağlayan proje yürütücüsü öğretim üyelerinin projelerinde bilimsel ve sanatsal etkinliklere katılım için bütçe talepleri değerlendirilmekte ve desteklenmekte olduğu vurgulanmıştır. Bu destek koşulları “*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi*”nde ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Bu destekler akademik performansın artırılması yönünde olumlu gelişmeler olarak görülmektedir.

Kurumun, 2014-2018 dönemi Stratejik Planı’nda “Dış destekli proje sayısını her yıl %10 artırmak” hedefi konulmuştur. Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, AB, SANTEZ vb. dış destekli proje sayılarının %10’luk performans hedefini önemli oranda aştığı belirtilmiştir. Ancak araştırma performans değerlendirme tablosuna bakıldığında dış kaynaklı araştırma projelerinin her yıl %10 artırılması hedeflenmesine rağmen, 2015 yılında 0.026 olan bu oran yıllara göre sırasıyla 0.044, 0.036, 0.037 ve 2019 yılında ise 0.026 olarak gerçekleşmiş ve hedefe ulaşamadığı görülmüştür. Bu durumun izlenmesi ve önlem alınması gereken bir durum olduğu ve iyileşmeye açık yön olarak değerlendirilmesi öngörülmüştür.

Diğer yandan İngiliz sıralama kuruluşu Times Higher Education tarafından gerçekleştirilen ve Eylül 2017 tarihinde Londra’da King’s College’daki Dünya Akademik Zirvesi’nde açıklanan Dünya Üniversiteler Sıralaması’nda, OMÜ’nün dünyadaki ilk 1000 üniversite arasına girmiş olması ve Türk Üniversiteleri arasında 17. sırada yer almayı başarması olumlu karşılanmıştır. Öte yandan üniversitenin son iki yıldır TÜBİTAK tarafından yapılan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi’nde yer almıyor olmasının, üzerinde düşünülmesi ve önlem alınması gereken iyileşmeye açık bir yan olduğu değerlendirilmiştir.

Bununla birlikte kurumun 2016 yılında “Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması” çalışması kapsamında “Araştırma Üniversitesi” olmak için niyet belirtmiş olması, bunu yapılan saha ziyaretlerinde de ön plana çıkartmış olmaları, araştırma faaliyetlerine yapılan desteklerle de bu hedefe ulaşmak yönünde büyük gayretlerin olduğu önemli bir gelişme olarak görülmektedir.

Kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalar da bulunmaktadır. Katma değeri yüksek projelerin teşvik edilmesi için yürütülen bilimsel araştırmalardan elde edilen

çıktılara dönük fikri mülkiyet haklarının tescil edilmesi, patent, faydalı model geliştirme veya türçeşit tescili ve patent başvurusu kabul edilmiş başvurulara ait prototip yapımı ile ilgili süreçlerde kullanılacak sarf malzemesi alımı için ihtiyaç duyulan masraflara destek veren Fikri Mülkiyet Hakları ve Patent Desteği Programı ile destek bulabilme imkanlarının olduğu görülmektedir.

Kurumun bu hedefleri doğrultusunda yürütmüş olduğu çabalar, kurumun 2019 yılı performans göstergelerinde yapılan bu iyileştirmelerinin olumlu sonuçlarının alınmaya başlandığı gözlemlenmektedir. 2015 yılından 2019 yılına doğru her yıl yapılan ve sonuçlanan patent, faydalı model veya tasarım sayılarına bakıldığında sırasıyla 3, 3, 17, 26 ve 2019 da da 34 olduğu görülmektedir. Bu da kurumun araştırmacı üniversite olma yönündeki hedeflerine doğru olumlu bir gelişme içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır.

OMÜ'nün yıllara göre öğretim üyesi sayılarına bakıldığında 2015 yılında 1061 ve sırasıyla 1071, 1005, 1034, 1042, 2020 de ise 1126 olacak şekilde istikrarlı bir *öğretim üyesi sayısı devam* etmiştir. Öğretim elemanı sayıları da yine 2015 yılında 2259 iken yıllara göre sırasıyla 2347, 2190, 2326, 2333 ve 2020 yılında ise 2392 kişidir. Dolayısıyla öğretim elemanı sayısında da önemli bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Öğretim üyesinde önemli bir değişim olmamasına rağmen, uluslararası yayın sayısındaki azalma öğretim üyesi başına düşen yayın sayısında ki azalma, atıf sayısındaki ani düşüşlerin izlenmesi ve bunlara önlemler alınması gerektiği ve bu düşüşlerin önlenmesi gereken iyileşmeye açık yönler olarak değerlendirilmektedir.

OMÜ, araştırma-geliştirme faaliyetleri açısından paydaş katılımını önemsemektedir. Yapılan saha ziyaretinde dış paydaş temsilcilerinin görüşleri arasında belirttiği paydaş katılımı toplantılarının düzenli olarak yapılmakta ve çıkan sonuçlar araştırma-geliştirme faaliyetlerine yön vermekte olduğu sözlü olarak belirtilmiştir. Bu bağlamda 2019 yılı içinde yapılan bazı etkinliklerle ilgili OMÜ web sitesinde yer alan haberler kanıtlar bölümünde de verilmiştir. Ancak görüşmelerden çıkan sonuçların nasıl değerlendirildiği, izlem sonucunun neler olduğu ve ne tür önlemler alındığı konusu tam olarak açıklığa kavuşmamıştır. Sonuçların izlenip önlemler alınması aşamasının yeterli olmadığı kanısı uyanmıştır.

OMÜ, Kalite Yönetim Sistemi için "*Araştırma, Geliştirme ve Bilgi Transferi Ana Süreci*" olarak tanımlamasını belirlemiştir. Araştırma Geliştirme Faaliyetleri ile ilgili tasarım ve geliştirme faaliyetlerinde geçmişteki benzer Ar-Ge çalışmaları ve OMÜ'nün araştırmalarının toplumsal etkilerini ortaya koymada kullandığı ölçekten elde edilen sonuçların analiz edildiği vurgulanmış ve böylece yapılan araştırma-geliştirme faaliyetlerinin topluma katkısının izlenebildiği belirtilmektedir. Yapılan akademik çalışmaların topluma olan hizmetleri ve katkıları izleniyor olduğu belirtilmiş olmasına karşın elde edilen sonuçlara ait görünür somut bir veriye rastlanılmamıştır.

OMÜ öğretim elemanlarının profesyonel gelişimini desteklediğini belirtmektedir. Söz konusu yönerge kapsamında uluslararası dergilerde makale yayınlamış öğretim elemanlarının yurt dışına gönderildiği vurgulanmıştır. Bu desteği ise BAP Yönergesinin 6. Maddesi' kapsamında yaptığını belirtmektedir. Yine bu kapsamda Uzun Süreli Yurt Dışı Bilimsel Ziyaretleri Destekleme Projeleri (1922 kodlu projeler), Bilimsel Etkinlik Düzenleme Destekleme Programı Projeleri (1923 kodlu projeler), Fikri Mülkiyet Hakları ve Patent Desteği Programı Projeleri (1924 kodlu projeler) yer aldığı ve desteklediği görülmektedir. Ancak 2015-2019 yılları arası performans göstergelerine bakıldığında 2015 yılında 677 olan SCI vb. yayın sayısı yıllara göre giderek azalmış ve 2019 yılında 588 e kadar gerilemiştir. Ancak 2020 yılında bu sayı 793 e ulaşarak önemli bir gelişme göstermeye başladığı dikkati çekmektedir. Bu düşme eğiliminin artışa dönmesi ve süreklilik kazanması araştırma performansı açısından önemli bir gelişme olarak görülmektedir.

C.4.3. Araştırma bütçe performansı

Kurumun araştırma bütçesinin yıllara bağlı değişimi ve toplam bütçe içindeki payı izlenmekte, değerlendirmekte ve ilgili paydaşlara geri bildirim yapılmaktadır.

Öğretim elemanı performans değerlendirmesi

Olgunluk Düzeyi: Öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansını izlemek ve değerlendirmek üzere tanımlı süreçler (yönetmelik, yönerge, süreç tanımı, ölçme araçları, rehber, kılavuz, takdir-tanıma sistemi, teşvik mekanizmaları vb.) tüm alanları kapsar şekilde yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir veya karar almalarda kullanılmamaktadır.

Araştırma performansının değerlendirilmesi ve sonuçlara dayalı iyileştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma performansının izlenmesine ve değerlendirmesine yönelik uygulamalar tüm alanları ve birimleri (araştırma merkezleri de dâhil) kapsar şekilde yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir veya karar almalarda kullanılmamaktadır.

Araştırma bütçe performansı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun araştırma bütçe performansını izlemeye ve değerlendirmeye ilişkin uygulamalar bulunmaktadır. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir veya karar almalarda kullanılmamaktadır.

D. TOPLUMSAL KATKI

1. Toplumsal Katkı Stratejisi

D. TOPLUMSAL KATKI

D.1 Toplumsal Katkı Stratejisi

D.1.1. Toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi

OMÜ bölge üniversitesi olarak kurulmuş, geçmişten günümüze bulunduğu coğrafya başta olmak toplumsal katkı alanında önemli çıktılar üretmiştir. “Topluma Hizmet politikası” tanımlıdır. Toplumsal katkı stratejilerini geliştirmiş, stratejik planında yer vermiş ve KALEM aracılığıyla stratejik hedeflerin gerçekleşme düzeylerini izlemeye başlamıştır. Üniversitenin öncelikli alanlarıyla toplumsal katkı boyutları örtüşmektedir.

OMÜ'nün özellikle sağlık hizmetlerinin sunumu, Kenevir Enstitüsünün faaliyetleri, Samsun Teknopark, Teknoloji Transfer Ofisi, TÖMER gibi birimleriyle bölgesel kalkınma ve gelişime önemli bir destek verdiği görülmüştür.

Samsun Teknoparkın bölgede tekno-girişimcilik için yarattığı fırsatlar, TÜBİTAK 1513 programından destek alan Teknoloji Transfer Ofisinin geniş ve nitelikli kadrosu ile sunduğu üniversite-sanayi işbirlikleri, ulusal ve uluslararası fonlara erişim, erken aşama girişimlerin desteklenmesi, fikri ve sınai haklara yönelik verdiği hizmetler, üniversitenin laboratuvar altyapısının iç ve dış paydaşlara açılması gibi süreçler son derece önemlidir.

OMÜ'nün Sağlık Hizmeti veren birimleri (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi vd.), Ziraat Fakültesi ve Kenevir Enstitüsünün bölge için önemli bilgi ve hizmet sunum alanları olduğu görülmüştür.

Toplumsal katkı alanında verilebilecek bölgesel katkıda, OMÜ'nün gelecekte de önemli bir

sorumluluk üstleneceği, bölgesel değişimin motivasyonunu sağlayan kuruluş olacağı öngörülmektedir. Bu bağlamda özellikle “Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi” ölçütleri, “Ulusal ve Uluslararası Fonların ve İnsan Kaynağının” bölgeye çekilmesi gibi alanlarda çabalarını yoğunlaştırmasının faydalı olacağı öngörülmüştür.

D.1.2. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Toplumsal katkı hizmeti sunan birimlerin ve hizmetlerin çeşitliliğine karşın OMÜ’de toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının belirginleşmeye ihtiyacı vardır. Toplumsal katkı süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla ele alacak bir organizasyonel yapının ihtiyacı gözlenmiştir.

Toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm birimler tarafından benimsenmiş toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi ile ilgili uygulamalar, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre tüm alanları ve programları kapsayan önlemler alınmaktadır.

Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

Olgunluk Düzeyi: Kurumunda toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapılanması Kurumsal tercihler yönünde ve tüm alanları kapsayıcı şekilde uygulamaya konularak bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak bu sonuçlar izlenmemektedir.

2. Toplumsal Katkı Kaynakları

D.2 Toplumsal Katkı Kaynakları

D.2.1. Kaynaklar

OMÜ toplumsal katkı süreçlerinde altyapılarını, insan kaynağını ve araştırma bütçelerini (özellikle BAP ve diğer proje bütçeleri) kullanmaktadır. Ancak Toplumsal Katkı alanlarıyla ilgili (Sosyal sorumluluk projeleri, altyapıları vd.) detaylandırılmış, ayrıştırılmış planlamaya konu bir bütçe kalemi ile karşılaşılmamıştır.

Kaynaklar

Olgunluk Düzeyi: Kurumun toplumsal katkı faaliyetlerini sürdürebilmek için uygun nitelik ve nicelikte fiziki, teknik ve mali kaynaklar birimler arası denge gözetilerek sağlanmaktadır. Ancak bu kaynakların kullanımına yönelik sonuçlar izlenmemektedir.

3. Toplumsal Katkı Performansı

D.3 Toplumsal Katkı Performansı

D.3.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Stratejik planda yer alan toplumsal katkı hedefleri ve bu hedeflere yönelik faaliyetlerin KALEM aracılığıyla izlendiği, toplumsal katkı alanıyla ilgili bazı izlemelerinde yıllık Faaliyet Raporu aracılığıyla yapıldığı görülmüştür. Toplumsal Katkıya yönelik Stratejik Plan da yer alan amaç ve hedefler olmasına karşın, bu hedeflerin niteliği, belirlenen “Performans Göstergeleri” ve faaliyetlerin kapsayıcılığının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca Toplumsal katkı politikasının izleme ve iyileştirme faaliyetleri henüz yapılmamıştır.

OMÜ-BAP destekli projeler için “OMÜ Projelerinin Toplumsal Katkı Değerlendirme Modeli” izleme faaliyetleri için faydalı bir çerçeve sunmaktadır. Ancak OMÜ Projelerinin Toplumsal Katkı Değerlendirme Modeli” baz alınarak yapılan izlemelerin, henüz iyileştirme kararlarına dönmemiş olduğu görülmüştür.

Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda toplumsal katkı performansının izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik uygulamalar tüm alanları ve birimleri kapsar şekilde yürütülmektedir. Ancak bu uygulamaların sonuçları izlenmemektedir veya karar almalarında kullanılmamaktadır.

E. YÖNETİM SİSTEMİ

1. Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

E. YÖNETİM SİSTEMİ

E.1 Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

E.1.1 Yönetim Modeli ve İdari Yapısı

Üniversitenin 2019-2023 yılları Stratejik Planında, stratejik hedeflerin katılımcı bir yöntemle hazırlandığı anlaşılmaktadır. OMU de yönetim süreçlerinin izlendiği, tüm dokümanların yer aldığı ve paydaşların geri bildirim süreçlerinin yönetildiği KALEM adlı bir yazılım geliştirmiştir. Üniversitenin kurumsallaşmasını güçlendirmek üzere yönetim sistemi kurulmuş, tüm birimlerde yaygınlaştırılmaya çalışılmış, kaynaklarını etkin kullanacak anlayış benimsenmiş ve sosyal sorumluluk çalışmalarına yönelmesine çaba gösterildiği vurgulanmıştır.

Üniversite yönetimi, tüm alanlardaki yönetim sistemini farklı alt süreçlerde tanımlamıştır. Bunlar;

Eğitim-öğretim ana süreci: a) planlama, b) uygulama, c) öğrenci işleri, d) uluslararası değişim programları ve işbirliği olmak üzere 4 süreç altında yapılandırılmıştır. Araştırma, Geliştirme ve Bilgi Transferi Ana Süreci; a) bilgi üretimi, b) bilgi transferi ve c) proje yönetimi süreci olmak üzere 3 alt başlıkta yapılandırılmıştır. Döner Sermaye Ürün ve Hizmeti Sunumu Ana Süreci; a) genel sağlık hizmeti, b) dış sağlığı hizmeti c) hayvan sağlığı hizmeti, d) yaşam boyu eğitim hizmeti, e) ürün sunumu olmak üzere 5 süreç altında yapılandırmıştır. İdari ve Destek Ana Süreci; a) satınalma, b) mali işler, c) insan kaynakları, d) bilişim, e) destek hizmetleri, f) kütüphane hizmetleri, g) kültürel ve sosyal hizmetler, h) “yapım işleri” olmak üzere 8 süreç altında yapılandırmıştır. Stratejik Yönetim Ana Sürecini ise; a) kurumsal yönetim, b) kalite yönetimi, c) paydaş ilişkileri, d) hukuk olmak üzere 4 süreç altında yapılandırdığı belirtilmiştir. OMU yönetimin tüm süreçlerini iç tetkik ve yönetimi gözden geçirme raporları ile izlediğini belirtmiştir. Yönetimle ilgili tüm dokümanlarını KALEM ve KAYSİS yazılımında yayımlanmaktadır.

E.1.2. Süreç Yönetimi

Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi ilk stratejik planı 2009 tarihinde üniversite senatosunda kabul ederek, 2009-2013 yıllarını kapsayacak şekilde uygulamaya koymuştur. 2014-2018 yıllarını kapsayan ikinci ve güncel stratejik planı bir öncekine oranla daha kapsamlı ve iç/dış paydaşların daha yüksek oranda katılımı ile hazırlanmış olup 4 stratejik amaç ve 18 hedef içerecek şekilde ilan etmiştir. Kurumun her yıl Maliye Bakanlığına sunulmak üzere hazırladığı İdari Faaliyet Raporları’nda yıllık faaliyetler değerlendirilmekte ve ilgili yıl için stratejik plan performans göstergelerine ilişkin hedeflere ulaşma düzeylerinin rapor edildiği belirtilmektedir. Üniversitenin stratejik planlarına ve idari faaliyet raporlarına üniversitenin web sayfasından ulaşılabilir. Üniversite’nin bütün

akademik, idari ve destek birimlerindeki personelin görev tanımları ve iş akış süreçleri tanımladığı ve web sayfalarında ilan ettiği görülmüştür.

OMÜ başta 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerine göre teşkilatlandığı görülmüştür. Kurumdaki yönetsel ve idari yapı, ilgili kanunlarda tanımlanmış olan Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu şeklindeki karar alma mekanizmalarından oluşmuştur. Senato ve Yönetim Kurulunda akademik birim yöneticileri ve seçilmiş üyelerin yanı sıra öğrenci temsiliyetine de yerilmektedir. Fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, bölüm ve merkezlerdeki idari yapılanma ve yönetsel süreçler de yine ilgili kanunlar kapsamında oluşturulmuştur.

Üniversite içinden ve/veya dışından ulaşılabilen çok sayıda elektronik bilgi sistemi (örneğin, Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), Personel Bilgi Yönetim Sistemi (PBYS), Kütüphane Bilgi Yönetim Sistemi (KBYS), Öğrenci Bilgi Yönetim Sistemi (UBS), Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS), Kamu İç Kontrol Otomasyon Sistemi (KİOS), Bilimsel Araştırma Projeleri Otomasyon Sistemi vb.) geliştirilmiş olup ilgili oldukları alanlarda yaygın olarak kullanıldığı vurgulanmıştır. Üniversite de yönetim süreçlerinin izlendiği, tüm dokümanların yer aldığı ve paydaşların geri bildirim süreçlerinin yönetildiği, ayrıca kalite yönetim sistemi KALEM adlı bir yazılımı 2018 yılında geliştirmiş ve kullanmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Üniversitenin tüm bu bilgi sistemi altyapısının güvenliği Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca sağlanmakta, Sunucu ve bilgi depolama ünitelerinin bulunduğu Sistem Odası girişleri, yetkili kişilerin parmak izi taraması ile gerçekleşmekte, giriş ve çıkışlar kayıt altına alınmaktadır. Bu anlamda bilgi yönetim sistemlerinde toplanan verilerin kontrollü erişilebilirliği, güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği için uygun tedbirlerin alındığı görülmüştür.

Üniversitede Rektörlük görevine yaklaşık bir yıl önce atanan rektörün, yöneticilik deneyimi, liderlik özelliği, akademik ve yapıcı kişiliği ile üniversitede paylaşımcı, katılımcı ve görüş alma odaklı bir yönetim anlayışını kısa sürede oluşturduğu dikkati çekmiştir. Üst yönetimin üniversite genelinde oluşturduğu serbest ifade ikliminin akademik ve idari çalışanlar ile öğrenciler arasında memnuniyetle karşılandığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak OMU; idari yapılanma ve yönetsel süreçlerini ilgili kanunlar kapsamında oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Yönetim sistemi açısından iş akış süreçlerini genel anlamda tüm birimlerde tanımlamış ve içselleştirmiştir. İdari personele yönelik hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenli olarak yapıldığı tespit edilmiştir.

Yönetim modeli ve idari yapı

Olgunluk Düzeyi: Kurumunda tüm birimleri ve alanları kapsayan yönetim modeli ve idari yapılanması ile ilişkili uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenmekte, paydaşların görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda güncellemeler gerçekleştirilmektedir.

Süreç yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm birimleri ve alanları kapsayacak şekilde yönetilen süreçler ilişkin sonuçlar, performans göstergeleriyle sistematik olarak izlenmekte, paydaşların görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda güncellemeler gerçekleştirilmektedir.

2. Kaynakların Yönetimi

E.2 Kaynakların Yönetimi

E.2.1 İnsan Kaynaklarının Yönetimi

Üniversiteler, amaç ve hedeflerini gerçekleştirebilmek için, insan kaynakları, mali kaynakları ile taşınır ve taşınmaz kaynaklarının tümünü etkin ve verimli kullandığını güvence altına almayı sağlayan bir yönetim düzenine sahip olmalıdır.

OMÜ, hem akademik hem de idari personelin işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ödüllendirilmesiyle ilgili düzenleme ve süreçlere sahiptir, bu düzenlemeler kurum içinde personel tarafından büyük ölçüde bilinir ve uygulamalar şeffaftır. Uygulamalarda eğitim ve liyakat ön plandadır. Hizmette verimliliğin artırılması için personelin performansının değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, personelin ödüllendirilmesi ve hizmet içi eğitime alınacak personelin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla idari personelle ilgili "*Personel Performans Değerlendirme Yönergesi*" hazırlanmış ve 2019 yılı itibariyle personel performans değerlendirmeleri yapılmıştır. Kurumun ihtiyaçları göz önünde tutularak insan kaynakları çalışmalarının sürdürülebilirliği için sistemler oluşturulmuştur. "*OMÜ Hizmet içi Eğitim Yönergesi*" çerçevesinde işe alınan personel oryantasyon eğitimi almakta, yıllık hizmet içi eğitim planlamaları yapılmakta ve uygulanmaktadır. Personelin kariyer yükselmesi, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği sınavları, "*Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği*" hükümlerine göre kurum bünyesinde yapılmaktadır.

Akademik personelin eğitim-öğretim ve araştırma geliştirme performansları, "*Eğitim-Öğretim Performansının Değerlendirilmesine Ait Usul ve Esaslar*" çerçevesinde izlenmektedir. Bu kapsamda ilgili personelin performans değerlendirmesi, dosya incelemesi, birim yöneticisi ve öğrenci değerlendirmesi olmak üzere üç temel bileşenden oluşmakta ve her yarıyıl tekrarlanmaktadır.

Çalışan (akademik-idari) memnuniyeti / şikayeti/ önerilerini ölçmek ve izlemek amaçlı anketler, mekanizmalar vb. geliştirilmiş olup, düzenli olarak uygulanmakta ve sonuçları değerlendirilmektedir. Bu amaçla, KALEM üzerinden, çalışan memnuniyet anketleri ve hizmet içi eğitim faaliyetlerinin sonunda personelin memnuniyetini ölçmek için memnuniyet anketleri uygulanmaktadır.

E.2.2 Finansal Kaynakların Yönetimi

OMÜ Finansal kaynakların yönetimi çerçevesinde çeşitli düzenlemelere sahiptir. Bunlar; OMÜ Mali Politikası, Stratejik Plan, Performans Programı, mali işler süreci ve çeşitli genelgeler. Bu bağlamda, üniversitenin, cari bütçe ve yatırım bütçesinin temel gelir kaynakları ve gider kalemleri tanımlanmış, yıllar içinde izlenmekte ve benzer kurumlarla karşılaştırılabilir niteliktedir. Üniversitenin faaliyetleri temel olarak özel bütçe ve döner sermaye bütçesi ile finanse edilmektedir.

OMÜ verdiği hizmetleri hedeflenen düzeyde ve kalitede sunabilmek için bütçesini, programını ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayalı olarak gerçekleştirmektedir. Bütçeler; stratejik planda öngörülen hedefler doğrultusunda paydaşların beklentileri de dikkate alınarak katılımcı yaklaşımla hazırlanmakta, uygulanmakta, izlenmekte ve raporlanmaktadır.

Ödeneklerin kullanımı ile ilgili işlemler Rektörlük Genelgesi ile belirlenmektedir. Üniversitenin mali ve performans bilgileri her yıl yayımlanan İdare Faaliyet Raporunda kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

OMÜ, gerek insan kaynaklarının yönetimi gerekse mali kaynakların etkili yönetimini güvence altına alma konusunda yeterli bir yönetim düzenine sahiptir.

İnsan kaynakları yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm birimleri kapsayan insan kaynakları yönetimi uygulamalarına ilişkin sonuçlar sistematik olarak izlenmekte, paydaş görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Finansal kaynakların yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm alanları kapsayacak şekilde yürütülen finansal kaynakların yönetimi uygulamalarına ilişkin sonuçlar sistematik olarak izlenmekte, paydaş görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

3. Bilgi Yönetim Sistemi

E.3 Bilgi Yönetim Sistemi

E.3.1. Entegre bilgi yönetim sistemi

OMÜ, KALEM yazılımı algoritması, birim bazında gerek akademik ve gerekse idari bilgileri depolayabilecek ve bilgileri analiz edip çeşitli performans raporlarını türetebilecek özellikleri haizdir. Yazılım her bir sürecin nasıl yapılabileceğine ait bilgileri sistematik olarak içermekle birlikte, süreçlere ait akış şemalarının çizilmesine imkân tanıyan modülün sistemde henüz mevcut olmaması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

“Kurumsal Bilgiler” menüsü altında yer alan “Kurumsal Göstergeler” bölümlerinde hem aktif hem de pasif kısımlar yer almaktadır. Aktif gözükken bazı kısımlara bilgi girilmemiştir. Bu eksikliklerin ait oldukları üst düzey yöneticilerin ilgili süreci henüz onaylamadıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu kısımların olumlu ya da olumsuz onay işlemlerinin tamamlanması uygun olacaktır.

Üniversitenin SWOT analizleri KALEM içerisinde görülmektedir. Üniversitenin 11 alanda Güçlü yönü olduğu, 10 adet Fırsatının bulunduğu, 10 Zayıf yönünün mevcut olduğunu ve 6 adet de Tehditlerin yer aldığı görülmektedir. Kurumun SWOT analizi yaparak bu bilgilerin KALEM içerisine aktarılması, güçlü bir yön olarak değerlendirilmiştir. KALEM programının kısmen de olsa aktif çalıştırılmadığı görülmektedir. Bu programın hazırlanması için büyük bir emek verildiği görülmesine rağmen, sisteme bazı bilgilerin girilmemiş olması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

“Eylem Planı” menüsünün alt menülerinin içlerinin boş ya da sadece başlıklarının yazıldığı görülmüştür. “Eylem Alanları” başlıklar halinde yazılmış ancak içerikleri verilmemiştir. Örneğin, Eylem Alanı olarak “Eğitim Öğretim Alanının Güçlendirmek” yazılmıştır. Bu genel bir ifadedir. Bu süreçte PUKÖ döngüsünün nasıl tamamlanacağı açıklanmamıştır.

“Anketler” menüsünde, kurumun hizmet alanlarına yönelik yeterince anketin oluşturulduğu görülmüştür. Bu anketler Dış Paydaşlara, Öğrencilere, işverenlere, işyeri eğitimlerine ve diğer birçok kurum ve kuruluşa göre ayrı ayrı hazırladıkları görülmüştür. Bu durum üniversitenin güçlü yönü olarak değerlendirilmiştir.

“Dokümanlar” menüsü içerisinde birçok sürece ait form konulduğu belirlenmiştir. Gerekli olduğunda yeterince “Duyuruların” yapıldığı gözlemlenmiştir. Raporlar kısmında da birçok grafik gösterim mevcuttur.

Üniversitede faaliyetleri için farklı yazılımlar (Öğrenci Otomasyonu, EBYS, HBYS, KALEM vb.) kullanılmaktadır. Ancak bu yazılımlar arasında otomatik olarak entegrasyonu sağlayacak bir Bilgi Yönetim Sistemin bulunmaması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

E.3.2. Bilgi güvenliği ve güvenilirliği

OMÜ'nin bilgi işlem bağlamında birçok politika belirlediği ve uygulamaya aldığı görülmüştür. Bilgileri güvende tutmak için gerekli tedbirlerin alındığı, hafıza gereksinimini sağlamak amacıyla yeni yatırımlar yaptıkları belirlenmiştir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gerekli tedbirleri aldıkları ve uyguladıkları görülmüştür.

Bilgi güvenliğinde önemli olan ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesini kurum 2019 yılında almıştır. Üniversite diğer bir önemli yazılımı daha gerçekleştirmek için "Omail Milli Eposta ve Kamu Veri Merkezi Projesini" Orta Karadeniz kalkınma Ajansı desteği ile sürdürmektedir. Bu tasarruflar da üniversitenin güçlü yanı olarak değerlendirilmiştir.

Üniversite bünyesinde kullanılan Internet alt yapısının iyi olduğu, çeşitli saldırılara karşı sistemin güvenliğini korumak amacıyla yeterli düzeyde tedbirlerin alındığı (Firewall, anti virüs yazılımları ve donanımları) belirlenmiştir. Veri güvenliğini sağlamak amacıyla yedek depolama sistemleri geliştirdikleri belirlenmiştir.

Entegre bilgi yönetim sistemi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda tüm alanları kapsayan, tüm süreçleri destekleyen (eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı, kalite güvencesi) ve entegre bilgi yönetim sistemi bulunmaktadır ve bu sistemin kullanılması yönünde bazı uygulamalar bulunmaktadır. Ancak bilgi sistemi karar almalarında kullanılmamaktadır ve sistemin kullanımıyla ilgili sonuçlar izlenmemektedir.

Bilgi güvenliği ve güvenilirliği

Olgunluk Düzeyi: Kurumda bilgi güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik uygulamalar sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

4. Destek Hizmetleri

E.4 Destek Hizmetleri

OMÜ dışarıdan temin ettiği mal ve hizmetler için ilgili mevzuat hükümlerine uygun hareket etmektedir. OMÜ Kalite Yönetim Sistemi içerisinde; Mali Politikası, OMÜ Satın Alma Süreci, OMÜ Satın Alma Prosedürü, ve bunlara bağlı çalışan standart formlar vb. dokümanlar ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır. Satın alma prosedüründe tedarik edilecek ürünlerin kalitesini ve sürekliliğini güvence altına almak için ilgili maddelere yer verilmiş ayrıca "*OMÜ Teknik Şartname Hazırlama Usul ve Esasları*" kullanılmaktadır.

Birimler tarafından, tedarik edilen mal, hizmet ve yapım işleri ile tedarikçilerin listesinin kayıt altında tutulduğu ifade edilmiştir. OMÜ Kalite Yönetim Sistemi kapsamında tedarikçiler; kalite, teslim süresi ve sorunları çözme kabiliyeti yönünden değerlendirilmektedir. Tedarikçiler satın alma süreci hakkındaki görüşlerini "Tedarikçi Memnuniyet Anketi" ile iletebilmektedirler.

Hizmet ve malların uygunluğu, kalitesi ve sürekliliği

Olgunluk Düzeyi: Kurumda, dışarıdan tedarik edilen tüm hizmetlerin ve malların kalitesini güvence altına almak üzere tedarikçilerle yakın işbirlikleri yürütülmekte, tedarikçilerin performansı ve memnuniyetleri sistematik olarak izlenerek paydaşlarla birlikte değerlendirilmekte

ve gerekli önlemler alınmaktadır.

5. Kamuoyunu Bilgilendirme ve Hesap Verebilirlik

E.5 Kamuoyunu Bilgilendirme ve Hesap Verebilirlik

E.5.1. Kamuoyunu bilgilendirme

Kurum *şeffaflık* ilkesine Stratejik Plan'ındaki değerleri arasında yer vermiştir. Bu bağlamda kurum eğitim-öğretim süreçleri ve araştırma geliştirme faaliyetleri dahil tüm faaliyetlerine yönelik bilgileri internet sitesi başta olmak üzere çeşitli şekillerde açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde yayımlamakta ve kamuoyunu bilgilendirmektedir. Aynı zamanda kurumun stratejik planları, 2007 yılından bu yana her yıl düzenli olarak hazırlanan idare faaliyet raporları, kurum iç değerlendirme raporları ve kurumda düzenlenen bilimsel, sanatsal, yada sportif faaliyetlerine üniversitenin ve birimlerin internet sayfalarından kolaylıkla ulaşılabilir. Ayrıca kurum içi etkinlikler ve çalışmaların paylaşıldığı *OMÜ Bülteni* periyodik olarak yayınlanmaktadır.

Üniversitenin yürüttüğü faaliyetlerle ilgili bilgileri çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla kamuoyu ile paylaşması, şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışı bağlamında güçlü yan olarak değerlendirilmiştir.

E.5.2. Hesap verme yöntemleri

Kurum sunulan hizmetlere ilişkin başvurularda istenen belgelerin ve en geç tamamlanma sürelerinin tespit edilerek standartlaştırıldığı ayrıca bu standartlara uyulmaması halinde müracaat edilecek yerlerin ilan edildiği kamu hizmet standardını internet sitesi aracılığı ile duyurmuştur. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan tüm başvurular *Bilgi Edinme Birimi* tarafından 15 iş günü içerisinde değerlendirilerek cevaplanmaktadır. Üniversite tüm vatandaşlara yönelik olarak kurumla ilgili her türlü düşünce, öneri ve eleştirilere yanıt verebilmek için KALEM Geri Bildirim Modülünde bulunan online bildirim formu başta olmak üzere, web sayfasında bulunan *bize ulaşın* menüsü ve birimlerde bulunan geri bildirim kutularını hazırlamış ve bu hizmete ne yolla ulaşılacağı açık bir şekilde belirtilmiştir.

Kurum şeffaflık ilkesi gereği akademik ve idari personel memnuniyeti anketlerini düzenli olarak uygulayıp izlemekte, yanı sıra tüm senato kararları ile komisyon kararlarını web sayfasında yayınlamaktadır. Ayrıca yapılan tüm faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeleri de içeren İdare Faaliyet Raporunu hesap verebilirlik temel ilkesi doğrultusunda ilgili kamu kurumlarına göndermekte ve kamuoyu ve diğer tüm paydaşlarına da web sayfasından duyurmaktadır.

Kurumda iç ve dış paydaşlardan alınan geri bildirimlerin ölçüm ve izlemleri yapılsa da elde edilen verilere göre geliştirme ve iyileştirmeler için tanımlı süreçlerin henüz olgunlaştırılmamış olması iyileşmeye açık yandır.

Kamuoyunu bilgilendirme

Olgunluk Düzeyi: Kurumun kamuoyunu bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin bulgular izlenmekte, paydaş görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Hesap verme yöntemleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun hesap verme faaliyetleri sonucunda elde edilen bulgular izlenmekte, paydaş görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2. Kalite Güvencesi Sistemi

Güçlü Yönler

- Üniversitenin Stratejik Plan (SP) kültürü ve geleneğinin olması, planın düzenli olarak otomasyon (KALEM) aracılığı ile izleme ve değerlendirmesinin yapılması,
- Kurumun kalite güvencesi, uzaktan eğitim-öğretimi de kapsayacak biçimde eğitim-öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikalarının bulunması, bu politika ifadelerinin somut sonuçlarının ve uygulamalara yansıyan örneklerinin bulunması,
- Kalite Komisyonunun süreç ve uygulamalarının tanımlı olması ve Komisyonun aktif olarak çalışması, üst yönetimin bilinç, sahiplenme ve liderliğinin tatmin edici düzeyde olması,
- Tüm temel etkinlikleri kapsayan kurumsal (temel, anahtar) performans göstergeleri tanımlanmış ve yazılıdır. KALEM sistemi ile sistematik bir biçimde izlenir ve değerlendirilir
- İç ve dış paydaşların karar alma, yönetim ve iyileştirme süreçlerine katılım mekanizmalarının planlama, uygulama ve değerlendirilmesine yönelik yaygın uygulama örneklerinin mevcut olması,
- Kurumun uluslararasılaşma politika ve stratejisi ile kurumsal organizasyon ve yönetiminin varlığı, bu doğrultuda uygulamaların (YÖS sınavı, uluslararası öğrenci, değişim programlarına katılım vb) bulunması, performansın periyodik olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi,
- TSE ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları çerçevesinde üniversitenin belgelendirilmiş olması (süreç tanımları, risk analizleri, iç-dış denetim sistematığının varlığı)
- Rektörün, kalite güvence bilicine sahip olması, bu konuya duyarlı olması ve liderlik yapması,

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Kurumda kalite güvence çalışmalarına yönelik güçlü yapılar bulunmakla birlikte, kalite kültürünün yaygınlaşması ve içselleştirilmesinin iyileştirilmeye açık olması,
- Kalite, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim süreçlerinde bazı PUKÖ çevrimlerinin kapatılmaması,
- Birim düzeyinde, liderlik anlayışı, sahiplenme ve işbirliği kültürünün iyileştirmeye açık olması,
- İç kalite güvence mekanizmalarının tüm birimlerde aktif çevrildiğine dair kısıtlı kanıta ulaşılması,

3. Eğitim ve Öğretim

Güçlü Yönler

- Kurumun, programların tasarımı, yapılandırılması ve güncellenmesini, çeşitli düzenlemeler ve birimlerdeki eğitim-öğretim kurul ve komisyonlar aracılığı ile güvence altına alması.
- Uzaktan eğitime geçişte kısa sürede uyum, yeterli teknik altyapı ve işletme konusunda önceden bir deneyime sahip olma, uzaktan eğitim becerilerinin geliştirilmesi konusunda destek sağlanması ve etkili bir uzaktan eğitim hizmeti sunulması,
- Öğrencilerin pratik eğitimlerini güçlendirmek amacı ile Mühendislik Fakültesinde 7+1, Meslek Yüksek Okulu'nda 3+1 eğitim modeli ve yine uygulamaya yönelik "Usta Öğretici" uygulamasının yürütülmesi.
- Birçok bölümde güçlü bir eğitim-öğretim kadrosunun bulunması,
- Yurt içi veya yurt dışında gerçekleşen uygulama ve stajların birimlerde Yönergeye göre yürütülmesi ve genel olarak iş yüküne dâhil edilmesi
- Kurumun etkileşime dayanan ve başarıyı ödüllendiren öğrenci merkezli bir eğitim- öğretim politikasının varlığı ve yaygın biçimde uygulanıyor olması,

- Üniversite tarafından öğrencilere sağlanan sosyal, sportif ve kültürel etkinliklerin zengin olması,
- Özellikle ana yerleşkede öğrencilere yönelik öğrenme ortamının yeterli ve öğrenme kaynaklarının zengin olması,
- Kurumda engelli öğrencilerin eğitim süreçlerine ve sosyal yaşama katılımının sağlanması için yaygın ve etkin düzenlemelerin yapılmış olması,

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Her ne kadar bazı fakülte ve birimlerde (Tıp, Mühendislik, Eğitim, Yeşilyurt MYO vb) iyi örnekler varsa da OMÜ'nün öğrenci merkezli eğitim politikası kapsamında öğretim elemanlarının yetiştirilmesi, uygulamaların yaygınlaştırılması, izlenmesi ve değerlendirilmesinin iyileştirmeye açık olması,
- AKTS Program / ders bilgi paketlerinin tüm programlar için oluşturulması konusunda eksiklerin olması, bazı akademik birim program tasarımlarında, program kazanımları (çıktıları) ile TYYÇ matrisinin iyileştirmeye açık olması,
- Program akreditasyonunun yeterince yaygınlaşmaması ve bu konudaki strateji ve teşviklerin iyileştirmeye açık olması,
- Öğretim üyesi / ders değerlendirme, iç ve dış paydaş, mezun izleme vb. bilgi toplama araçları yoluyla elde edilen verilerin, program güncelleme çalışmalarına yeterince yansıtılmaması,
- Programların ve derslerin belirlenen yeterliklere ve hedeflere ulaşip ulaşmadığının sistematik olarak izlenmemesi,
- Tıp, Diş Hekimliği Fakültesi ve Vezirköprü MYO-Mobilya Dekorasyon programı gibi bazı programlarda seçmeli derslerin hiç yer almaması,
- Akademik danışmanlık sisteminin ne ölçüde etkili çalıştığına yönelik kanıtların olmaması,
- Öğretim elemanlarının eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirmelerde, öğretim elemanları için 'yaratıcı/yenilikçi eğitimi destekleyecek, öğretimin niteliğini geliştirmede bir rekabet unsuru olabilecek nitelikte teşviklere vurgu gözlennemesi,
- Öğrencilerin mezuniyet aşamasında tanımlı yeterliliklere ne derece ulaştığı konusunda tanımlanmış süreç ve uygulamaların olmaması,
- Ana yerleşke dışındaki yerleşkelerde, ulaşım güclüğü, sosyal, kültürel ve sportif alan ve etkinliklerin sınırlı olması
- Bazı birimlerde mezun izleme ve ilişkiler güçlü olsa da merkezi olarak mezunlar ile ilgili istatistiksel verilerin sistematik olarak toplanmaması, değerlendirilmemesi,

4. Araştırma ve Geliştirme

Güçlü Yönler

- Akademik personelin işe alınması, atanması ve yükseltilmesi ile ilgili süreçlerde araştırma-geliştirmeyi önceleyen şeffaf bir politika izlenmesi ve bunların sonuçlarının gözlennmesi,
- Kurumun dış paydaşlar ile düzenli olarak yılda bir kez ayrıca farklı zamanlarda ikili ilişkiler ile birçok kez bir araya gelmesi, alan bazlı araştırma ve ortak proje geliştirme yönünde görüşmeler yapılması,
- Araştırma hedeflerini de içine alan kurumun stratejik planlarında belirtilen hedeflere ulaşma durumunu izlemek ve kaliteyi garanti altına almak üzere “*kalite elçileri sisteminin*” kurulmuş olması ve işler halde olması,
- Kurumun güncel, teknolojik ve ileriye dönük araştırma hedefleri belirlemiş olması,

- Akademik personelin araştırma-geliştirme performansını ödüllendirmek üzere yapılan çeşitli uygulamaların olması,
- Kurumun 2019 yılı performans göstergelerinde yapılan bu iyileştirmelerinin olumlu sonuçlarının alınmaya başlanması ve 2015 yılından 2020 yılına doğru her yıl yapılan ve sonuçlanan patent, faydalı model veya tasarım sayılarının giderek artması
- Öğretim üyelerinin desteklemesinin bir sonucu olarak TTO da şirketi olan öğretim üyesi sayısının son dört yılda 8 den 17 ye çıkararak %100 den fazla artmış olması.

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- OMU farklı disiplinlerden akademisyenleri bir araya getirip etkinlikler düzenleyerek disiplinler arası araştırmaları da desteklediği görülmektedir. Ancak bunların olumlu sonuçlarının izlenip izlenmediğine dair bir kanıtın ortaya konulmamış olması,
- OMU nün araştırma üniversitesi olma hedefi yönünde öncelikli alanların özellikle fen bilimine yönelik olduğu, sosyal bilimler ve eğitim bilimleri alanına yönelik yeterli desteğin gözlenmemesi, bu durumun üniversitenin tüm birimlerinde eşit uygulanacağına ve aynı oranda destekleneceğine dair stratejik hedeflerine uyulmadığı kanaatinin oluşması,
- Üniversitenin dış kaynaklı araştırma projeleri de 2015 yılından sonra hedeflerden geri kalınması,
- Üniversitenin son iki yıldır TÜBİTAK tarafından yapılan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde yer almıyor olması,
- Öğretim üyesi sayılarında önemli bir değişim olmamasına rağmen, uluslararası yayın sayısında azalma olması, öğretim üyesi başına düşen yayın sayısında azalma ve atıf sayısında ani düşüşlerin izlenmesi
- OMÜ öğretim elemanlarının profesyonel gelişimini desteklediğini belirtmektedir. Ancak 2015-2019 yılları arasında yayın sayısının (SCI, SSCI vb.) giderek azalması.

5. Toplumsal Katkı

Güçlü Yönler

- Toplumsal katkı ve paydaş ilişkilerine yönelik temalara Stratejik Planında yer vermiş ve KALEM üzerinden yıllara sair izlemelerin yapılması,
- OMÜ'nün detaylı hazırlanmış bir toplumsal katkı politikasına sahip olması, ~~tır.~~
- Üniversite, öncelikli alanlarını belirlenmiş ve bu alanlarını Toplumsal Katkı Boyutları ile örtüştürmüştür.
- OMÜ web sitesi üzerinden sorgulanabilen (3. tarafların erişimine açık) araştırmacı ve laboratuvar altyapıları veri tabanının bulunması,
- OMÜ TTO'nun varlığı, TÜBİTAK 1513 Programı kapsamında fonlanması,

- Samsun Teknokentin varlığı, akademik girişimlerin çıkmaya başlamış olması,
- Kenevir Enstitüsü'nün ülkemizin öncelikli alanlarından birisine yönelik değer yaratma potansiyeline sahip olması,
- OMÜ de TÖMER gibi farklı temalarda kurulmuş çok sayıda Araştırma ve Uygulama Merkezinin bulunması
- OMÜ-BAP destekli projeler için “OMÜ Projelerinin Toplumsal Katkı Değerlendirme Modeli” izleme faaliyetleri için faydalı bir çerçeve sunması.

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- OMÜ de yürütülen Toplumsal Katkı çalışmalarının organizasyonunun belirgenleşmesine ihtiyaç duyulması,
- Toplumsal Katkıya yönelik Stratejik Planda yer alan amaç ve hedefler olmasına karşın, belirlenen “Performans Göstergeleri” ve faaliyetlerin kapsayıcılığının düşük olması, geliştirilmesi, çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyulması,
- Toplumsal katkı politikasının izleme ve iyileştirme faaliyetlerinin henüz yapılmamış olması.
- Toplumsal Katkı projelerinin yönetimine ayrılan mali kaynağın tanımlanmamış olması,
- OMÜ TTO ve Samsun Teknokentin varlığına karşın, akademik girişimcilik faaliyetlerinin gelişimine ihtiyaç duyulması,
- OMÜ Projelerinin Toplumsal Katkı Değerlendirme Modeli” baz alınarak yapılan izlemelerin, henüz iyileştirme kararlarına dönmemiş olması.

6. Yönetim Sistemi

Güçlü Yönler

- Kurum yasal düzenlemeler çerçevesinde kurumsal yaklaşımını oluşturmuştur.
- OMÜ'nün bütün akademik, idari ve diğer birimlerindeki personelin görev tanımlarını ve iş akış süreçlerini tanımlanmış, uygulamaların şeffaf olması,
- Çalışan memnuniyeti / şikayeti / önerilerini ölçmek ve izlemek amaçlı anketler, mekanizmalar vb. geliştirilmiş ve uygulanıyor olması,
- Gelir kaynakları ve gider kalemleri iyi belirlenmiş ve düzenli olarak işleyen bir finansal mekanizmanın kurulmuş olması,
- OMÜ'de verimliliğin artırılması için personelin performansının değerlendirilmesinin önemsenmesi,
- Şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışı bağlamında kurumun yürüttüğü faaliyetlerle ilgili bilgileri çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla kamuoyu ile paylaşması.

Geliştirmeye Açık Yönler ve Öneriler

- Birçok alanda yazılı hale getirilmiş standartlar olmasına rağmen, teori ile uygulamanın birlikte, uyumlu ve eş zamanlı yürütülememesi,
- İdari ve akademik personel sayılarının dağılımında birimler arasındaki dengesizliğin

giderilmesi,

- Süreçlere paydaş katılımının sistematik olarak sağlanması ve yaygınlaştırılması,
- Akademik ve idari personel memnuniyet düzeylerinin izlenmesi.